

KARL A. TAVASTSTJERNA

KORTA BREF
FRÅN HEMMETS LUGNA HÄRD

HELSINGFORS
G. W. EDLUNDS FÖRLAG
1895

HANGÖ
HANGÖ TRYCKERI & TIDNINGS AKTIEBOLAG
1895

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk har hämtats från **Nationalbiblioteket i Helsingfors**. Det anpassades för Projekt Runeberg i mars 2013 av Bert H.

Ridendo dicere severum.I.

Helsingfors, d. 26 Sept.

Saknade vän och själsfrände!

Ja, — nu äro vi återkomna från vår långa bröllopsresa och installerade i en otäckt banal herrvåning midt inne i staden. Detta ledsamhetens och smaklöshetens högkvarter skall föreställa vårt hem. Min man har med allt det raffinerade koketteri i lyxväg, som hans gamla hushållerska är mäktig, låtit ställa det i ordning åt oss för att bereda mig en öfverraskning. Likafullt grät jag mig den första natten till sömns, jag är otacksam, jag vet det, men jag kunde ej värja mig för det första tröstlösa intrycket. Ännu i dag går jag omkring på de hala parkettgolfven utan mattor och kan icke fatta att det är dennakorrekta ödslighet, där jag för all framtid skall ha »min uppgift.»

Du som är norska, som är född i friare förhållanden och som aldrig drömt om vår välsignade lagbundna frihet, du

kan häller aldrig föreställa dig hvad det vill säga alt efter långa tiders härligt oberoende utomlands, plötsligt ikläda sig den trånga, moraliska eller hällre omoraliska tvångströja, som heter samhällsställning och bildadt umgänge. Jag kväfs, men min man är som fisken i sitt element. Ilan blir allt bredare allt tryggare, allt säkrare, allt mer öfverlägsen, ju mera nervös och tillintetgjord jag känner mig. Huru är det möjligt att jag på endast ett år i denna grad vuxit ur förhållandena hemma?

Jag tror det, till icke liten del, är umgänget med dig, som värkat så starkt utvecklande på mig. Du är den första, värkligt frisinnade och öfverlägsna kvinna jag lärt känna, och du har som genom ett trollslag förstått att visa mig världen i dess rätta ljus. Det var du, som förmådde oss att tillbringa sommaren i Norge i stället för påsvenska västkusten i det förfärliga Marstrand, — det var du, som räddade mig undan den själlösa toalettexposition, som heter badorts-lif, oeh du gak mig Norges stärkande fjälllukt att andas och din egen andes skatter att begrunda. Jag tackar ödet, som förde oss till sammans i Tyskland. Du har hakt ett akgörande inflytande på hela min själs-riktning.

Vid återkomsten till Helsingkors var det som om jag gjort ett besök i mitt gamla dockskåp krån tioårsåldern. Allting köreköll mig så barnsligt, så egendomligt vemodigt kärt, som en liten flickas öfvervunna ståndpunkt alltid blir det för den mogna kvinnan. Min kära, gamla, gifta syster själf, som har en odrägligt ämbetshögfärdig man med tre ordnar, som har sju barn och önskar sig det å'tonde, föreföll mig som en liten, blyg landskusin, hvilken blifvit efter i utvecklingen, och som förgäfves bemödar sig att anlägga värdiga miner. Alla hennes bemödanden stranda ohjälpligt på det naiva draget kring hennes husliga, söta och präktiga oppnäsä, som aldrig i världen skall kunnafå en diatinguerad rynka, hvilken kunde inge respekt. Jag måste taga henne beskyddande om lifvet, kyssa henne som ett stort barn och känna mig som oldtmor till alla hennes sju små. Min vördade svåger kom naturligtvis med några lokalvitzar, som skulle vara riktigt gemena, men jag bröt udden af dem allihop genom att icke begripa ett dugg. Han har ett skrockande skratt, som påminner mig om elefantens late, när den är nöjd. Jag sade honom min observation utan att förmildra den på något vis, men tror du det bet på honom? Nej, en elefant skall man sticka med en synål i snabeln, det är det enda sättet att reta honom, och det finns också utlärdt i fabelböckerna för barn. Men man måste bereda sig på att djuret med samma snabel efteråt sprutar smuts på en.

Som du ser står jag i den mest ohjälpliga disharmoni med och i den skarpaste opposition mot de mina. De tyckas ändå tåla mig. Behandlar jag dem som barn, så behandla de mig på samma vis. I det hela taget måste jag erkänna att de ha ettslags bonhomie, — den välsignade släktkärleken tycks icke tillåta att man tager någonting på allvar. Men just detta retar mig. All miu medvetna öfverlägsenhet hjälper mig icke ur fläcken. Det är precis som i den djupa badbassängen i Utnefjord. De allra längsta och de allra kortaste bli allihop lika långa, när de komma i vattnet, — de kunna hålla bara hufvudena öfver det. Just i en sådan bassäng har jag kommit.

Och min man själf har i all sin öfverlägsenhet och säkerhet liksom en sordin pla-

cerad öfver sitt väsen. Han må vara än så trygg cch bred och tillitsfull, så märker jag dock att också han är i badbassängen

och kan hålla bara hufvudet öfver vattnet.

Egalité, fraternité, liberté — öfver ytan! men under ytan-------------------—!

Usch då, jag börjar ju bli rent af oanständig! I en badbassäng må man ju icke gå till botten. Jag vill så länge jag kan hålla mig vid ytan, ty det skall ju vara omöjligt att lefva utan den, om man ej är fisk. Ja, min goda, rara, duktiga norska vän, du skall få se att jag inte förgäfves tillbringatsommarn i Norge oeh lärt mig af dig se saker och ting sådana som de firo. Du skall få se att trots din spådom om att jag aldrig mer skulle kunna finna mig vfil hemma, jag småningom icke blott skall finna mig bra här, utan t. o. m. förmå min man att inse att hans sordin passar honom förträffligt och att han, med allt det medhåll han finner hos bekanta och vänner, likafullt hoppat i galen tunna om han tror att jag viker en tum från mina föresatser. Han bör känna dem redan.

Men jag ber dig, — understöd mig med ett bref då och då! Min kamp blir svår, och mina antagonister äro legio.

Din alltid tillgifna Carlot.Helsingfors, d. 28 Sept

B. B !

Växeln är omsatt på två månader med 20 procents straffränta. Omöjligt inbetala hälften som jag tänkt. Jag hade synd med dig, då vi råkades i Stockholm, — du såg ut att ha annat i kikarn än dina gamla vän-ftei. Därför fick du fara i frid. — Jag har ju i alla fall flera namnteckningar af dig, och jag begagnar dem.

Du såg för resten inte fullt glad ut. Jag fick ju alls inte rå om dig ens under några timmar, så jag kunnat fråga dig huru du ställt allting, men jag hoppas du tagit lärdom af mig. Din fru såg söt ut, och det var roligt att jag fick se henne, fast vi intehunno hem till ditt bröllop. Ty Norge, ser du, Norge är ett land, där du inte ska vistas, då du har en litterär och emanciperad hustru. Hon vill aldrig fara därifrån, ty där äro alla fruntimmer litterära och emanciperade, — åtminstone tyckte jag så. Dessutom äro de obehagliga. Akta dig för Norge! Jag for dit af dumhet och blef kujonerad. Jag borde hållit på Marstrand.

Det är skönt att vara hemma igen. Min hustru är förtjust öfver mina gamla ungkarlsrum, dit jag låtit flytte in två nya järnsängar, en väggspegel och en stor la-voir. Annars är allt vid det gamla. Arhou inte anspråkslös? Se till att du uppfostrar din fru lika bra under bröllopsresan som jag min 1

Din gamle Totus.Helsingfors, d. 5 Okt.

Kära vän Alvilde!

Några rader som svar på dina! De voro inom parentes icke fullt så rara, som jag väntat af min förträffliga, intelligenta norska vän, men jag kan fatta att milt skrif-sätl stöter dig smått. Du känner mig ännu så litet och mina små gemenheter. De äro lika litet ärliga som andra människors älskvärdheter. Jag öfverdrifver åt det onda, ser du, medan alla andra öfverdrifva åt det goda. Är en kvinna litet elak, så kallar man henne ragata, men är en man aldrig så elak, så heter han kvick och för respekt med sig. Punkt och ny sats.I går hade Totas debut inkör närmaste släkten, — min dyre svåger hade supé. Jag kan inte annat säga än att den aflopp ganska bra kör min man, särdeles då han senare på kvällen började berätta studenthistorier. Jag hade inte trott han satt inne med så mycket berättartalang och dramatiskt lik, men det senare kår kanske skrikvas på undkägnadens konto. Alltnog, han tycktes anslå, i synnerhet min syster Vi sutto i ring kring honom och skrattade, — han var i bland riktigt rolig.

Det, som inger mig de största körhopp-ningar är att han själf hade roligt. Jag hade annars kruktat att hans s. k. personlighet, d. v s. den tråkiga, breda, trygga, men snarstuckna och kalskt blygsamma Totus, som du så väl känner till, —jag hade kruktat att den skulle bli rådande hela kvällen såsom i början. Men min svågers plötsliga hjärtlighet och goda rom jagade lyckligtvis den på porten. Jag är glad åt att så skedde och körundrar mig smått ökver att min man har sidor, dem jag inte ännu känner utantill. Det är helt intressant att se honomsom sällskapsmänniska här hemma, han passar långt bättre här än utomlands.

När allt kommer omkring är han något slags fenomen ändå. Det är som gömde han llere mänskliga möjligheter än körsta bästa man har lok till. Det var väl detta, som gjorde att jag till slut tog honom. Jag har alltid tyckt om hans ögon, som säga in genting när han är i jämvikt, men som nästan skrika, när han på något sätt blir upprörd.

Jag tror det bor någonting mer inom honom än han har rätt att dölja kör mig. Det skall jag nog ha ur honom en gång. Mera härnäst.

Din tillgikna Carlot.de andra funno mig så outsägligt tråkig, som jag i själfva värket är, när jag får vara mig själf. Men när min svåger drack mig till flera gånger och ändtligen ganska omildt puffade mig i sidan och sade: »Morska upp dig lite, min fint emaljerade bror!», så tog jag det för en fin vink att jag skulle bära mig något mer uppsluppet åt.

Det gjorde jag också sedan, med den lyckliga påföljd att min ståtliga svägerska lade sig bakut i länstolen och göt tårar af glädje öfver att ha en så humoristisk släkting. Jag vet inte än om det var bara af artighet, men jag har skäl att förmoda att så icke var fallet. Jag mins att du och några andra mina vänner redan under de första studentåren upptäckt något slags naturkomik hos mig Det var till den jag tog min tillflykt. Jag behöfde i själfva värket icke

göra mig mycket löjligare än jag är, de hade roligt nog åt den normala narrak-tighet, som jag kan leverera utan ansträn-ning.

Som sagdt — det är en präktig och leende släkt jag gift mig till. Jag tror be-stämdt de skulle protegera upp mig till en bättre aflönad plats, om jag kunde hålla ut med att roa dem ett eller två år lika bra, som jag gjorde det den första familjeafto-nen. Men jag ser så klart in i framtiden, och där annoterar jag motgångar af allehanda slag. Först och främst ha de på tre eller fyra kvällar skrattat ut min naturkomik så fullständigt, att hvarje upprepande af den blir omöjligt.

Det där kan vi ren! — Asch, — hitta då på någonting nytt! Du blir ganska snart odrägligt enformig, kära Totus! säga mig släktens både miner och hållning. Men min kära, uppriktiga och sanningsäl-skande lilla hustru formulerar samma omdöme i tydliga ord, som icke lämna mig den ringaste ljufva ovisshet öfrig. Och så står jag där helt och hållet utskrattad, utan möjlighet att längre väcka det minsta åtlöje till lifs.

Därför måste jag spara på mina andliga tillgångar, vara stram och knapp om mina kvickheter och högst en gång i månaden bränna af ett litet kammarfyrvärkeri,så att de se att jag icke spillt bort allt mitt krut på kråkorna.

Det bästa vore findå om jag kunde komma mig till ett riktigt godt hjärta, det skulle hjälpa mig mycket. Mitt hjärta är visst inte alldeles dåligt sådant det är, men jag har alls ingen talang att använda det förnuftigt. Det är så taktlöst att det kan klappa för en åtsparkad hund mera än för en vällottad människa. Och det är dumt. Först och främst emedan en åtsparkad hund i nio fall af tio är lyckligare än en vällottad människa i vår tid, och för det andra emedan hundens tacksamhet kan bli besvärlig, medan en vällottad människas aldrig blir det, det kan man vara viss om. Nej, jag skall försöka få ett så godt hjärta att det när som hälst kan halas upp ur bröstet och bäras på läpparna. Då först kan jag bli omtyckt af min nya släkt såsom jag förtjänar det.

Din Totus.Gamle vän I

Nu ha vi kommit rikligt i ordning.

Släkten har skrattat ut mig upprepade gån-

ger, missaktat mig smått för att jag är taxerad så lågt, — ty ännu har ej min hustrus hemgift tagits med i tidningarnas taxerings-längder — men i det hela ansett det för sin plikt att behandla mig hyggligt, som ett slags lägre art af människa och medborgare, såsom jag förtjänar att bli behandlad. Du ser att jag inte knotar, för jag har rakt inga skäl därtill vis å vis min nya släkt. Jag

hade uppriktigt sagdt beredt mig på myrket värre.

Men vis å vis min hustru själf kan jag ej låta bli att tinna mig litet enkel. Jag

2hade redan trotl att hon lämnat sitt skrik-vande och blåstrumperi, då hon ej på flere veckor visat det minsta tecken till litterärt vansinne. Men härom dagen bröt det plötsligen ut i kull låga.

Hon kom hem en middag med en kavaljer, som hon fiskat upp på gatan, och som jag tyckte mig någongång i likvet ha sett som genom en dimma. . Jag anade genast oråd och beredde mig på den påflugenhet, hvilken i allmänhet är egendomlig kör sådana subjekt, som man bara sett i dimman. Dessutom låg det någonting bokaktigt öfver kavaljerens fysionomi, som kom mig att kasta en blick åt min chiffonnier kör att öfvertyga mig om att klafTarna voro stängda och nycklarna urtagna.

»Känner du inte körkattaren Rosenlund?» krågade min hustru med ett tonkall som var så smickrande som möjligt kör den misstänksamt blickande herrn. Det var som om hon sport mig om jag inte kände Runeberg eller Göthe.

»Åbl — är det herr Rosenlund!» utropade jag körvånad. »Hvad gör oss den äran . . .?»Längre hann jag inte innan min rara hustru tystade mig med en blick, som jag ak gammalt respekterade. Herr Rosenlund fum-lade med ett par mycket begagnade handskar, harskade sig och skulle till att svara någonting, då min hustru tog ordet ak honom, grep honom kamiljärt under armen och slungade till mig, i det hon körde honom in i salongen:

»Herr Rosenlund har lokvat äta middag med oss i dag. Han är som du vet en person kör dagen i Helsingkors.

Hans nya stycke gjorde i förra veckan stor succés på teatern, — du minns att jag hela kvällen kikade ek-ter honom i salongen utan att finna honom. Men i dag stötte jag på honom på gatan, och nu ha vi honom här! Välkommen och sitt ner herr Rosenlund!

Herr Rosenlund vände sina lägre partier emot en förgylld taburett på spindelben som min hustru ökat vårt bohag med, och lyckades fubbla i kull hela grannlåten innan han kom i jämvikt på den.

»Seså, seså» sade jag vänligt, — herr Rosenlund är inte van att intaga en taburett, ser jag».Jag vill inte påstå att den vänligheten lrån min sida gjorde honom glad, han fångade generad sina fula handskar, som han fällde i golfvet, men såg dock mera rasande än modfäld ut. Jag förstod mig inte på honom, eller låtsade icke göra det, och sade öfverskylande och hjärtligt:

»Sitt i soffan, herr Rosenlund, den ramlar inte ikull.»

Herr Rosenlund ville inte sitta i soffan, han kom utmanande emot mig och sade hest:

»Vi ha bestämdt engång druckit brorskål, minns du inte det?»

»Hvad hör det hit, — nu är det fråga om sitta» höll jag på att utbrista, men hade medlidande med det sårade rofdjursuttryck hans bofansikte fick, då jag ej genast gladde mig åt äran att vara bror med honom.

»Jaha — jo — det kan ju hända» sade jag förströdt och med värdighet. »Ni, . . . det vill säga du ... du vet att man så ofta dricker brorskålar, som man inte kan stå för . . . som man inte påminner sig, menar jag.»»För att man inte varit riktigt klar i hufvudknoppen. ja» — inföll min bustru och passade på att skratte ikull mig. Herr Rosenlund flinade också litet bäskt, men det kom ej klang i hans skratt.

Efter dessa små preludier gingo vi in till middagen, och jag fick det nöjet att taga helan och halfvau med herr Rosenlund, som var en så utmärkt författare att t. o. m. jag druckit brorskål med honom i misstag. Under det vi åto, blef han mer språksam, sade några fattiga artigheter, men än fler grodor, och jag tillstår att jag kände synd om honom och hans befängda sätt att vara naiv och taga min hustrus små uppmärksamheter för full banko.

Jag tyckte hon alldeles för mycket smickrade honom, jag är viss på att det alls inte är hälsosamt för hans enfald, men hvad kunde jag göra? Det hade satt sig fast i hennes hjärna att herr Rosenlund är någonting mer och större än vanligt, behagligt och civiliseradt folk, fast han i mina ögon föreföll att ha rymt från en uppfostringsanstalt för vanvårdade ynglingar. Skehennes vilja! Jag kan ju inte jaga hennes gäster på porten, fast jag ärligt bjöd till det. En person med den ringaste uppfattning skulle inte ha åhört mig med det kolugn som herr Rosenlund, det säger jag bara.

Alltså, — vi dinerade för litteraturen och litteratörererna. Men känner jag män-nisko- och bofnaturen aldrig så litet, så få vi ångra oss. Rosenlund skrifver bestämdt och skäller ner oss i någon skandalskrift, som höjes till skyarna för sitt smekande språk. Ja, det är märkvärdigt hvad sådant folk kan taga sig för rättigheter utan att bli åtalade för ärekränkning och smädefullt tal.

Efter kaffet läste herr Rosenlund någonting, som jag förstod bara till hälften, men som min hustru fann förtjusande. Det var en berättelse om en litteratör, som skref natt och dag på en dikt, hvilken skulle göra honom stor, men som sedermera vid närmare erfaring icke gjorde honom stor. Jag tyckte för min del att det var ganska likgiltigt om han blef stor eller inte, menjag såg nog att de andra två voro af motsatt mening. I det hela så lär jag mig — tror jag — ännu att sitta och äta med herr Rosenlund, bara min hustru låter bli att skrifva.

Till sist, när Rosenlund skulle gå, bad jag välvilligt honom att inte ha brådska, utan stanna hos oss öfver natten. Det var kanske kallt i hans eget rum och han kunde få ligga på matsals soffan.

Men herr Rosenlund gick ändå sin väg. Han kommer nog igen det är jag viss på. Och jag ska försöka taga min uppgift i lit-teraturhistorieu med ro, det är ju möjligt att Rosenlund kommer dit genom mitt förvållande.

Du får nog framdeles besök af honom, när din fru får anfall af litterärt vansinne. Tro din

gamle 7'otus.Helsingfors d. 22 okt.

Kära Alvilde!

Inom parentes är jag vid eU fruktans-värdt humör, men jag skall kondensera det kör din skull och icke låta det rasa kritt som ett stormväder utan att göra nytta. När jag är vid riktigt svårt lynne, fattar jag alltid dubbelt klart och intensivt all min egen och mänsklighetens förfärliga blague, — mest ändå mänsklighetens, ty man är ju skyldig sig själf en liten smula undseende, annars sliter man alldeles upp sig i fogarna.

Vi ha ett egendomligt samhälle här hemma, hälften byråkratiskt utan den värkliga byråkratens förfining, hälften demokra-tiskt utan den värkliga demokratens karak-tärsstorhet och mod. Jag, som egentligen har bara byråkrater att påbrås, är skam till sägandes så litet körfinad att jag måste korm-ligen behärska min inneboende demokratism, som jag kått, Gud vet hvarikrån. Så mycket jag tror, har den kommit genom läsning och min naturliga oppositionslust. Men så skall man också vara en ända in i själen lam person, kör att inte retas till motsägelser ak den utmärkt hedervärda inskränkthet i tal och åsikter, hvilken är födelsemärket hos de mina.

Jag är sparfven i tranedansen, eller rättare tranan i sparkdansen, kör jag känner att mina ben äro längre och mina vingar starkare än både Totus' och de andras. Ja, jag är ung, Alvilde, jag är mycket ung, yngre än de flesta, och jag sätter en ära i att vara det. Jag är gudskelok oberoende nog, kör att inte behökva alldeles körneka min natur, och därkör gör jag ungekär hvad jag behagar — åtminstone då och då. Men Totus' ansikte blir både långt och bredt och kyrkantigt, och hans ögon bli utstående akbara skrämsel, när jag lägger i väg och är mig själf. Likaså de andras.

Såsom senast, när jag en kväll efter teatern gick och superade på vår finaste restaurant med författaren Rosenlund — på turnanhand. Nu är författaren Rosenlund värkligen inte något mönster vare sig af en gentleman eller kavaljer, jag har hört myk-ket fula saker om honom, och jag vet att han dricker, det har jag sett och luktat. Men likafullt, eller kanske just därför, roar det mig alt vara med honom, — jag har en så omotståndlig lusl att väcka lite uppseende. Det är det enda som piggar upp mig här i den borgerliga tråkigheten.

Naturligtvis kan ej Totus tåla herr Rosenlund på sina utmarker. Det är därför ett rent nöje alt ha Rosenlund hemma hos oss, det gör Totus med ens helt spirituel och kommer hans gamla ungkarls- och tjän-stemaiiSöfvermod att flamma upp. Han blir en hel bjässe i sina egna ögon vid jämförelsen med den lite försagde Rosenlund, och han prålar som en påfågel med min öfver-lägsenhet i glans och rikedom. Han på-minner mig i sitt uppkörande ganska skarpt om en välvårdad och uppkostrad Fox terrier. Precis så bär den sig åt, när den känner lukten af tiggarklutar i sin matmors närhet. Totus morrar också, och jag tror att tog jag af honom kläderna, så skulle borsten stå längs ryggen på honom.

Detta inte för att nedsätta Totus inför dig, han är mycket bra att ha. Och jämförelsen med terriern ligger så nära till hands, samt behöfver allsinte vara elak. Jag vet att i Sverige skyr man inte sådana jämförelser äfven i det bästa sällskap.

Ja nå — jag gick ut på tumanhand med Rosenlund en kväll efter teatern. Totus ville inte följa med pä villkor, men jag hade lust att roa mig. Rosenlund kan vara rätt intressant, när han blir varm, och så är han ett riktigt godi barn i grunden, som inte gör en mask för när. Hans talang är också rätt betydlig — inte sällskapstalangen, utan den poetiska. Annu är han inte kär i mig, men det beror bara på mig.

Jag tycker mycket bra om honom, han har ett så trohjärtadt sätt att tala om sigsjälf och tycks i det hela fullkomligt glömma att vi inte öro syskon. Den lilla synd jag tycker om honom, lägger han icke märke till, eller gör han det, så håller han helt gärna tillgodo därmed. Hvarför skulle han väl af falsk stolthet skjuta ifrån sig min vänskap? Han kan ha godt af den i mer än ett afseende. Och jag för min del vet att göra den både smickrande och oumbärlig för honom, han är så litet bortskämd af bildade fruntimmer som alla unga nordiska författare äro det. Jag tänker nästan på att rädda honom undan superiet och lasten, — det är ju en stor och vacker uppgift för mig.

Totus gick som sagdt sin väg, efter det han lämnat mig portnycklarna. Han sade ej ett ogillande eller airådande ord, men i skenet fråu den närmaste gaslyktan såg jag huru fyrkantig han blef i ansiktet. Äfven utan det hade jag förstått att han just för ögonblicket hade någonslags själsstrid i sitt alnsbreda bröst, men det unnar jag honom.

Lifvet är en strid, ser du, också för ämbetsmän med tjänsteår på nacken och portfölj under armen.Rosenlund och jag gingo in i restaurationens matsal, Rosenlund långt mera generad än jag. Och vi fiugo oss vår rostbiff och vår lilla diskussion vid kaffet efteråt. Ett par af mina bekanta kastade långa blickar och korta hälsningar till mig, men det var roligare än vanligt att svara riktigt utmärkt vänligt på dem. Rosenlund såg emellanåt ut som ville han krypa under bordet, meu det hindrade jag honom från genom att fortsätta vårt samtal i litteratur.

Så snart jag får fatt i en bok som intresserar honom, är han färdig att gå genom eld och vatten med mig. Egentligen är han ett större barn, än hvad man får lof att vara vid tjugufem års ålder, men också det berör mig bara sympatiskt.

Aldrig har en oegennyttigare, älskligare och barnsligare samvaro fått mera fula ut-tydningar och namn än vår denna kväll. Totus var idel sig hopande åskväder dagen därpå, och min kära syster kom med anmärkningar om att jag utmanade alla människor af den ringaste goda ton. Det hade möjligen gått för sig med en annan herre,som var elegant eller enfaldig, men med Rosenlund . . ! Huru kunde jag ha en sådan smak?

Ur deras smaksvnpunkt var kanske mitt tilltag mindre grannlaga, men jag har sällan haft en sådan inre tillfredsställelse som just af denna min smak. Jag visste att jag gjorde en klok och känslig ung man en ära och ett nöje — och jag vet att jag dessutom gör honom godt. Kantänka orn hans manschetter voro kantstötta och hans löskrage var suddig och icke satt fast i nacken!

Din tillgifna Carlot.

-iprH:J'ors d. 7 Nov. 95.

Käre Broder!

All lagstiftning är ju inte fullkomlig, det vet du, men att just äktenskapet har så många oklara och vacklande paragrafer är beklagligt. Jag menar inte att dessa paragrafer icke gifva dig en fullt odiskutabel juridisk rätt, denna rätt har du nog, men på det området har den s. k. humaniteten och känslosamheten löpt i väg väl ett århundrade framom lagstiftningen och fastslagit alla möjliga och omöjliga hänsyn, dem vi snärjas i som flugan i nätet.

Säg mig — hvilken min skulle du ha hållit i mitt ställe om du råkat i följande situation:Du har genom det mest korrekta och klanderkria uppträdande under en halfmils-lång balkväll ådagalagt att du icke blott är gentleman utan äkven kilosok. Du har tåligt med din hustrus solfjäder på en undanskymd plats bakom henne och hennes kavaljer viftat bort hvarje möjlighet till rniss-hällighet mellan henne och dig, du har burit hennes balhandskar och hennes näsduk med en rörande omsorg, du har förstört din mage med sötsaker och å la glace i buffeten för att bevisa att din hälsa är dig mindre värd än hennes nöje. Du har försummat spelborden och den härligt stimulerande rom-toddyn, för att höra någon osnuten löjtnant håna dig smått för att du alltid hänger din hustru i hälarna. Du har förbisett tillfället att tala med en din inflytelserika förman i ett godt och upprymdt ögonblick, bara för att din hustru önskat få sina många handsk-knappar igenknäppta.

Allt detta har du gjort, möjligen med en helt liten missnöjd rynka under mustaschen, men den har naturligtvis ingen kunnat observera.Slutligen har du genomsökt hela lokalen för att få tag i herr Rosenlund, som skall bjudas på supé. Du har funnit honom längst nere i källarvåningen, drickande öl med några andra halft förkomna individer, iförd en frack och en halsduk, som en kypare skulle riskera sin tjänst med att bära. Du har framställt bjudningen i en ton som inviterade du din bäste och äldste vän, och du har fått en igenkännande nick och en icke särdeles öfverdrifvet tacksam blick ur hans lite töckniga och blodsprängda ögon. Du har frågat dig med en viss oro hvilken tigur han skall senare göra vid bordet, då lian fått ett par supar ocli några glas champagne till sitt redan inmundigade öl, och så har du slagits tappert om ett bord med fem kypare och din inflytelserika förman, hvilken naturligtvis skulle ha samma bord, som du hade i kikarn.

Men du har stränga order om supé till klockan 12 och din inflytelserika förman får förtörnad se huru du tager bordet i besittning med herr Rosenlund, som följt med dig. Han vräker sig ogeneradt på samma

3stol, din inflytelserika förman skulle lmft och ler idiotiskt gladt åt de lukulliska tillrustningarna, medan

förmannen med en friisande sarkasm elegant bugar sig för dig och gratulerar dig till ditt särdeles välvalda umgänge.

Nå, allt detta kan du af karaktärsstor-het och medfödd öfverlägsenhet låta passera, men vid supén blir Rosenlund mycket snart påfallande farlig. Han slår inte precis din hustru på knäna, men du ser att han är i ståud till hvad som hälst, när han störtat i sig sitt första glas champagne. Bordssällskapet, ett par hyggliga, välvilliga, präktiga snobbar med manér som du inte behöfver vara rädd för, skratta öfverskylande behagligt åt herr Rosenlunds fullkomligt obegripliga inlägg i diskussionen. Du börjar redan tro att allting skall gå väl och att eder förenade takt skall balansera lyckligt mot Rosenlunds spirituela uppträdande. Din hustru är charmant i sitt öfverseende, — Rosenlund lyckas icke göra skandal på länge.

Och när ni få kaffe och likörer, serverar du hänsynsfullt ett glas den allra svagasteislikör ät Rosenlund kör att akkyla honom. Han tömmer det i en handvändning och bräddar åt sig ett annat med grön char-treuse ak HO procents alkoholhalt. Sedan går Barra bas lös — — — !

Min fru, som aldrig på minsta vis gynnat eller understödt mina egna tillböjlighe-ter kör Bacchi tämpeltjänst, är sällsamt und-seende mot Rosenlund. Hon anser väl som folk mest att genier äro ohjälpligen hemkallna åt glaset, men hon visar nästan ömsinthet vis ii vis Rosenlund. Han kår göra hvad han vill En annan herre hade längesedan ådragit sig hennes vrede; hon hade stigit upp och gått sin väg om jag själk släppt mig aldrig så litet lös, men nu satt hon kvar helt intresserad och såg Rosenlund omtöcknas. Och hon hörde med ett slags kromhet på det vansinne han hasplade ur sig.

Jag vill inte påstå att vi andra voro fullt så andäktiga som hon. Vi sade nog både ett och annat, som det fordrades Rosenlunds hela genialitet till för att smälta. Om han hörde det, — eller ens förstod det!Så mycket jag vet — och jag vet myk-ket i den vågen — har inan sällan i damsällskap och så tidigt på natten blifvit lagd på mera olörvanskliga lagrar, än hvad hr Rosenlund blef den gången. Min hustru assisterade i det allra längsta vid olyckstillfället såsom ett slags barmhärtighetssyster. Ilou är så innerligt öfvertygad om kvinnans stora, förädlande inflytande på den vilsegångna ungdomen.

Ja, — hvad skulle du hållit för min i mitt ställe? Jag tror inte du skulle ha gråtit, och det gjorde inte häller jag. Vi hade det nöjet att väcka ett kolossalt och högst smickrande uppseende med hr Rosenlund, men härnäst skall jag ha ett graderadt glas i beredskap och räkna ut på kubikmillime-tern huru mycket gunstig herrn tål. Och framdeles skall jag arrangera gratisutskänk-ning och spisning för honom hemma hos oss — ute i lifvet skyr jag att göra godt. Detta emedan jag har förmän och kreditorer öfverallt, som icke förstå uppskatta det mänskliga i mitt handlingssätt, utan tvärtom endast se farliga tillböjelser för radikalism och bohémeridäri. Ty hr Rosenlund är gilvetvis radikal och bohemien.

Men min ställning som felande länk mellan det intelligenta proletariatet och vår egen priviligierade välmåga är ej särdeles behaglig. Likafullt undgår jag icke Rosenlund. Han har något af igel i sig, oförsynt är han för att inte säga oförskämd, och det går numera ej två dagar utan att han ringer på hos oss och slår sig ner i vår salong med en obesvärad uppsyn, som säger: »här är jag hemma, — hvar bo ni?»

Jag vågar inte expediera honom så, som jag emellanåt hade lust att göra, en blick från min hustru kommer min momentana energi att förlamas, och jag sjunker ihop i min stol, knäpper händerna sakta öfver min mage och ber en tyst bön för mig själf att pröfningens dagar snart måtte varda ändade. Jag fruktar dock att de icke bli det ännu på länge.

Din gamle Totus. a-t-e______________Vlll.

Kära Alvilde!

Det är hårresande detta med en ung, lofvaude poet och författare! Kunde jag bara kör hr Rosenlunds,' kör'min egen och de minas skull, så lade jag ett par större sedlar i ett kuvert, gak det åt Rosenlund och sade:

— Seså, — flyg bort vackra fjäril i en ollonborres skal! Flyg till öster, fl\'g till väster, men flyg hälst söderut och

kom aldrig hem igen [Puppa ur dig där i solvärmen, så diu själs fjärilsvingar komma i dagen, kläd af dig det fula skalet och svinga dig fritt som din natur fordrar från ros till ros!Ja, det skulle jag göra och säga, och jag både gjorde och sade rätt däri. Ty Rosenlund är en långt finare och mera sällsynt fjäril, än de vanliga, som puppas ur på kålblad under ett glas för att visa barn hvad det kan bli af en ful, grön mask.

Du skulle bara sett honom en dag, då han sökte upp mig medan Totus var på ämbetsvärket! Han hade dagen förut icke varit alldeles städad på en liten supé som vi åto tillsammans efter en bal, han pratade något osammanhängande och aflägsnade sig något omotiveradt från oss, utan att säga adjö och tack engång. Men hans ånger och förtviflan dagen därpå var så rörande i sin tysta och enkla form, så att jag sällan blifvit mera varm om hjärtat och känt så mycket synd om en mänsklig varelse. Utau ett ord kysste lian mig på hand när han kom — det var för öfrigt första gången han gjorde det — och när jag mötte hans blick, såg jag att den var full af tårar. Jag blef helt konfunderad ett ögonblick, fruktade att han icke var riktigt klar ännu efter gårdagen och visste inte hvad jag skulle göra.Men då kick han sin fattning igen, satte sig lugnt ned och talade sedan så sällsamt sorgbundet och trött om sin lott och andra missförståddas lott, så att jag inte visste hvad jag skulle tro om honom. Jag är inte van vid att herrar gråta iuför mig och pussa mig på hand, allra minst är jag van vid att höra sådana oförfalskade och vackra tonfall som vibrerade i hans röst.

Jag måste stiga upp och bedja honom gå, jag kunde inte hålla ut med att sitta som ett kallt vittne till en så stark och djup sorg, hvilken förebrådde bara sig själf. Jag riskerade att förlora makten öfver mig och blanda mina tårar med hans.

Men nar han gått, öfverraskade jag mig med att ha en hjärtklappning, sådan jag aldrig förut haft. Kära Alvilde, hvad skall jag göra med honom?

Din tillgifua Carlot.H.Jors d. 13 Nov.

Kära Al vilde!

Återigen ett brek från mig! Jag tiek ditt i gar, strax som jag afsändt mitt senaste, och jag har redan en hel mängd att meddela dig.

Du frågar mig helt allvarligt livad det blir ak mitt eget skriftställeri, och om mitt arbete 0111 en kvinnas tankar i äktenskaps-frågan redan närmar sig sin fulländning. Kära Alvilde, det behöks mera samling och mod och krafter till att slutföra det arbetet, än du kan föreställa dig. Det är en helt annan sak att författa här hennna, än hvad det var utomlands, — bär håller allting en tillbaka, eller också hetsar det en så starkt,så att man genast känner med sig att man öfverdrilver. Antingen är man likgiltig och resignerad och då löpa hvarken pennan eller tankarna, eller också är man bragt halft utom sig själk, i hvilket fall båda två skena i väg, så att man ej har någon häjd på dem. Under sådana villkor blir ett lugnt och san-sadt arbete fullkomligt omöjligt, det inser du.

Därför blir det ingenting af min bok i den allra närmaste framtiden. Jag har ej alls befattat mig med den efter min hemkomst, ty jag inser att det blef bara strykningar af, om jag nu tog i hop med den.

Någon — jag tror det är en ryss — har sagt att man aldrig borde skrifva ett arbete innan man är 00 år gammal. Lef-ver man inte till 00 år, eller har man inte då mera lust att skrifva, så för arbetet bli oskrifvet. Ju mera jag fattar lifvets brokighet, desto visare anser jag den mannen vara. Men om alla skalder och filosofer varit så visa som han, så hade vi just ingenting roligt att läsa, det är då säkert.

I alla fall är det som om jag på något sällsamt vis blilvit stött ur mitt behagligasjälfförtroende och mitt lugna medvetande att jag var en person kör mig. Det kan komma stunder, då jag med olidlig tydlighet inser att jag är bara ett vandrande eko ak andra, en tomhet på två ben, som gör automatiska rörelser. Mitt s. k. själslik krymper ihop till ett löjligt plagiat t. ex. af ditt, oeli jag vä:njes åt att lekva.

Egentligen borde ju detta vara ett tek-ken på vaknande själkkritik, som jag skulle vara glad åt, men jag kan det inte. Jag sörjer tvärtom ökver min ringhet, jag hade redan trott mig vara så mycket mera och så ofantligt mycket längre hunnen.

Hela denna kris hotar tillintetgöra mig, jiig har knappast längre energi att vara lagom elak mot Totus i mina tankar. Jag börjar nästan tro han har rätt i sitt lite dästa välbefinnande, ty han uträttar åtminstone någonting, medau jag själf-------------------

Det är kanske ytterst den beskedliga liosenlund som kommit mig att se nogare kring mig från min piedestal. Hans fullvuxna barnslighet, hans harmoniska dumhet, vore jag frästad att kalla det, värka så be-synnerligt väckande på mig bara genom jämförelsen. Jag hade inte trott att det fanns sådana människor annat än i fabeln och sagan, men nu ser jag en sådan stor, ful ankunge i värkligheten, hvars riktiga svanefjädrar ännu ej vuxit ut och troligen aldrig komma att göra det, emedan han blir plockad och stekt därförinnan som matnyttigt villebråd i kulturens stora kök. Ty han har icke den fjärmaste aning om självbevarelsedrift, utan löper snattrande och blindt rakt i fotterna på kockarna, hvilka stå redo att förvälla honom och göra honom njutbar. Uppriktigt sagdt är det också det enda sättet på hvilket han kan bli njutbar för andra än mig.

Det är icke alla människor, som i likhet med mig förstå att finna nöje i en förvuxen ankunges individualitet. Salig II. C. Anderson förstod det och gjorde sitt bästa i sitt lära andra det, men hans visdom hör som sagdt till fabeln.

Jo — sedan Rosenlund härom dagen gråtit en tår för mig på sin fransyska förmiddagsvisit, hvilkeu tår jag inte kundetorka bort utan att själl utsätta mig lör att bli rörd, så kom han igen på eftermiddagen, medan Totus sof sin reglementerade lilla middagslur. Jag kunde icke hindra mig att le smått hjärtligt då hans breda näbb blef synlig, men jag har lärt att le godmodigt och godt åt honom. Man måste vara en otvätydig barbar för att hysa den minsta eliika känsla mot honom.

Alltnog, jag fick honom i vingbenet och placerade honom i en stol.

Där satt han sedan i två hela tirnmar och öppnade sitt redliga hjärta för mig, medan jag måste erkänna att det var nästan en gudomlig komedi. Aldrig hade jag drömt om så mycken oförfalskad barnslighet hos en person, hvilken gjort sig ett slags namn som pamtlettist och hänsynslös realist.

— Ar det värkligen författarn Rosenlund, som säger allt detta? afbröt jag honom tiere gånger.

— Ilerre Gud! — svarade han — vet ni af hvem jag har fått min titel och stämpel af nedrig och oblyg skribent? Den har jag fått af framstående människo- och litteratur-kännare, och då är den väl körtjäut, kan jag tro. De rakade först ned mig kör att jag var för vek, och när jag sedan reste borst, så togo de det för taggar. Gudskelof! — Om jag inte inbillat dem att jag hade riktiga taggar, så skulle de längesedan förtärt mig med hälsan. Nu har jag lyckats lefva mig till ett visst dåligt rykte, jag har visat mig från mina allra värsta sidor, med den goda påföljd att jag åtminstone blir behandlad som människa. Annars skulle nog förste bäste tidningspojke stryka mig öfver håret, klappa mig vänligt på rvggen och locka på mig på gatorna. Man får lok att spela abborre bland fiskstimmen då man så kan, att visa sig rätt och slätt som den löja man år, är mycket opraktiskt, jag har försökt också det. Det är den samtida beväpnade freden, som präglat sig ända ned på •len moderna människans individualitet. Ilof-fisk och skaldjur skall man vara. — Gud bevare löjorna och blötdjuren!

Det är onekligen idé i Rosenlunds re-sonnemang; midt i sin barnslighet har han gyllene glimtar af bättre folks intelligens.Han har åtminstone en idé om huru ett själf-försvar skall se ut, men sätta det i värket kan han icke. Det medgaf han själf.

— Under en sådan beväpnad fred, sade han mycket filosofiskt, får man släppa till nöjet att lefva för att ha sorgen att lefva kvar. Det kan icke hjälpas att så är. Man träffar så sällan på fiskar af löjornas släkte ute bland roffiskstimmen, och råkar man på sådana, äro de dubbelt envisa med siua taggar. Ty folk, som i själfva värket äro släta och fina och mjuka och rara, läggn sig med dubbel ifver vinn om att se abborfasta och rofgiriga ut. Och sist blir det deras andra natur, förstås. Men jag själf glömmer alltid maskeraden, just när jag allra bäst be-höfde förställa mig. Jag kan i ett sällskap af idel abborrar glömma abborallurerna, och då får jag lof att antingen blixtsnabbt slinka i väg eller ställa mig död och förstörd så att de rata mig af instinkt.

— Det är att se sakerna för mycket zoologiskt, invände jag.

— Men det är redan min fixa ide, sade Rosenlund, fast jag aldrig kan utföraden mig till nöjes. Därför liar jag hundrade märken efter abborrarnas tänder djupt inne i min själ, och de helna aldrig riktigt. Men småningom har jag blifvit så van att gå i stim med abborrar att jag knappast längre skulle trifvas bland löjor, de äro mig alldeles för släta. Jag har tvingat mig, eller lifvet liar tvingat mig göra våld på min egen löjnatur, jag har uppfostrat mig med stor möda till en abborre, och snart taga mig också abborrarna självfva för en af sitt species.

Så långt Rosenlund. Ilans fantasier roade mig mycket, särdeles emedan han

själ t' är så långt ifrån lik de abborrar han talade 0111, så att omöjligen någon kan

misstaga sig på honom. Men jag hade ej hjärta att taga honom ur hans villfarelse, han måste få tro att han har taggar. Annars ser han att hela hans långa själfupp-fostrau till ett nytt species af fisk är [-förspilld,-] {+för-spilld,+} och jag har inte hjärta att upplysa

honom däiom. Enhvar må varda salig i sin tro och Rosenlund i sina fixa idéer ur abborriket!Då han i nära två timmar hållit på med sin zoologi, kom min man ur sitt rum med sömntunga ögon och blandade sig i samtalet. Rosenlund gjorde ett par i hans tycke troligtvis ytterst nödvändiga körsök att spärra ut taggarna, men Totus är icke den, som sårar sig i brådkastet på spetsigheter. Väl att så är, — det är en ak Totus goda sidor. Det skulle bli förfärligt i längden att dragas med en sådan man som Rosenlund, åtminstone sådan han framställer sig.

Men jag har synd om honom och tog honom i försvar, när han gått. Totus däremot sade med varm öfvertvgelse att sådana nervpatienter höra fan till. Och att de borde skickas till ett sanatorium och icke få gå lösa omkring bland annat normalt folk.

Mera härnäst.

Din tillgifna Carlot.Gamle vän!

Det gläder mig att du finner all den trygga och ljufva ro i äktenskapets hamn,

som du förtjänar få, ty du har varit till-

räckligt med där det har blåst, för att ändt-ligen få hvila ut lite. Ditt senaste bref

gjorde mig helt godt, det bevisar att du är karl för din hatt och likväl handlar både

klokt och kallblodigt.

Ilälsa din hustru från mig och säg att hon inte skall förtvilla om dig, det blir nog folk också af dig, bara du hinner slå ner dina pretentioner på att hon, likasom allting annat, skall böja sig för din härskarevilja.Det är en gammal och god sats den där om att man skall lära lyda innan man kan befalla. Min egen härskarvilja är nu kraftigare och spänstigare än någonsin förut, tack vare den omständigheten att den mycket länge fått ligga till sig, utan att ha blifvit kommenderad ut på tjänstgörning. Det är alldeles kolossalt mycken kraft man spar in på att hvila den, det kan jag anförtro dig öppet. Det lägger sig ett så otroligt behagligt lugn öfver tillvarons gåta, när man tar den med ro och öfverlämnar åt sin bättre begåfvade hälft att i förening med litterära fackmän rufva öfver den bäst de gitta.

Också ligger det någonting rent ut stort och stoiskt i tillfredsställelsen, som man därigenom får. Alla våra små, retliga passioner, vår pockande personliga stolthet och allt det andra otyget, som vi en tid i vår ungdom ställde så högt och dyrkade som så heligt, allt detta förefaller, sedt i filosofiens fågelperspektiv, så betydelselöst och litet. Våra nerver, som hetsats upp af de oafbrutna motgångarna, vår härskarevilja stötte på, lägga sig behagligt till roocli sträcka bekvämt på sig såsom en katt innan den somnar. Kommer ändtligeu någon fanatiker och förebrår en för att man »svikit fanan», eller använder han andra ännu mera högtrafvande uttryck, så inser man först riktigt hvilken styrka ens tillkämpade lifsåskådning har.

Först kan det hända man blir en smula förargad, då man aldrig har svurit någon fana alls, om inte sångarfanan på första Maj. Men så inser man att med fanan menas alla de gröna ungdomsfunderingar, som man kanske bara hört andra nysta ur sig, men som man därför ansetts dela. Då måste man le en smula vemodigt öfver missförståndet, bjuda sin gamla, fanatiska sut-denkamrat på etr cigarrett och byta om samtalsämne.

Det hände mig nämligen nyligen att gamle Masse, du vet, trakasserade mig af denna anledning på operakällaren. Han kom till mitt bord med en min som om han bara önskat mitt namn på en växel, men när jag följde honom afsides, så började han på och skälla ut mig för jag blifvit en»tschinovnik» och sålt mig åt kronan med hull och hår. Nå — jag försökte lugna honom genom att helt enkelt säga att det inte var sant. Det hjälpte inte alls.

Masse hade fått några glas och var fullkomligt oemottaglig kör både vett och kör-nukt. Han rabblade kram någon utanläxa om höga vyer, kosterland och ungdomsideal, som slutade med att han sade upp bekantskapen med mig. Ser du, till den grad är man i stånd att reta gamla vänner bara genom att det gått en bra och man är en bärgad man. Om du inte har tänkt dig något mera galet, så gör det nu! Jag är viss om att du kår upplekva ett och annat som är ändå galnare.

Tilläggas bör att Masse är ganska väl besteld, också han, men det kniper väl hårdt åt innan han klarerat ungkarlsskulderna. Ty han är fattigt gift, stackars karl, och har fyra barn.

Hvilket lär oss att vara nöjda med vår lott, spela lagom stora kaxar och älska våra hustrur öfver all ting.

Din Totus.Hroder!

Jag ser jag måste trösta mig genom att igen sända dig några rader. När allt kommer omkring är jag mer litterär än min hustru själf, ty jag har ett riktigt nöje ak att skrifva till dig, — nöje och tröst. Det fins ingen annan än du, som kan draga bättre nytta af mina erfarenheter, därför har jag valt dig till afstjälpningsplats för dem, — sine ira et studio.

Jo, i dag kom min hustru och tvang mig börja beskydda också målarkonsten. Det var ej nog med litteraturen. För en tid tillbaka fick jag ett inbjudningskort tillkonstutställningens högtidliga öppnande, och jag promenerade under tre timmars tid omkring min hustrus eleganta hösttoilett i det dunkla takljuset. Jag såg där en mängd mycket fåniga taflor och några vackra, men än fler förmän och inflytelserikt folk. Jag kände mig helt stolt för ögonblicket i det lina sällskapet, jag nickade taktfullt bifall åt våra förnämsta målare och skakade menande på hufvudet framför de yngres taflor, men jag sade ingenting ondt om dem. Efteråt ansåg visst min hustru att jag bort lägga mera självständig och personlig konstuppfattning i dagen, och jag lofvade göra det härnäst. Sedan glömde jag hela målarkonsten.

Men i dag kom hon och hade mig att köpa ett landskap med ett hattklädt fruntimmer, för att det hörde till saken. Att köpa det, nämligen. Hon ville att jag skulle köpa det i mitt namn, — du måste representera oss, sade hon. Jag fick pängarna och köpte det naturligtvis.

Och till middagen hade vi — också naturligtvis — hr Carlenius, målaren, hososs jämte hr Rosenlund. Det var helt ga-skigt, på sätt och vis. Carlenius är en liten pojke ännu, men han skall ha talang för en tre alnar lång karl. Dessutom är han treflig och pigg, han har gått i målarskola i Paris, talar franska som en diplomat och spelar piano. Ar en umgängesman med ett ord, och skulle jag få råda honom, så öfvertalade jag honom att bli en hygglig vice härads-höfding och lämna allt kluddaude.

Alltnog — det talades konst och litteratur med andakt, det smickrades, det uppmuntrades, det skålades, det applåderades, det sjöngs, det visades intresse för det sköna så det var ingen måtta. Jag tyckte det var ganska komiskt att spela öfverliofmästare för Carlenius' och Rosenlunds skull, men min hustru ville så ha det. Allt det där går jag in på efter hon liar råd till det och efter det värkligen är skick och bruk i bättre kretsar både hemma och ute. Det stämmer en dessutom för ett ögonblick helt barnsligt och gladt att höra så mycket obetydligheter behandlade som riksviktiga angelägenheter. Men när jag, efter all dennabarnslighet, däri jag deltagit helt harmlöst, kår förebråelser af min hustru för att jag skrämmer bort konstens och poesins skygga fäglar med mitt kärfva väsen och min omotiverade ironi, då blir jag ledsen.

— Kan du då säga mig hvilken ställning en normal finsk husfader bör intaga gent emot konsten och poesin? frågade jag henne.

— Intag ingen ställning alls, utan var helt naturlig och intresserad, svarade hon.

— Ja, försök på att vara helt naturlig och intresserad under flera timmars tid af allehanda smått svagsinta resonnemang, då du vet att vaktmästaren i morgon bitti skall af hämta en längre resolution, som du ännu ej har börjat skrifva på! Försök le som de saliga le mot konstens bättre himlar, dem du ej begriper dig på, då du har förfallodag i morgon på en rund summa och fruktar det värsta vis ä vis omsättningen ! Försök lyssna till Rosenlunds dikter med det rätta hjärtat, då ditt eget ångest-fullt slår vid tanken på hyran för nästa kvartal!Allt detta säger jag till dig. Inlör min hustru tiger jag al gammal vana, jag vågar aldrig knysta ett ord därom. Det blir bara olrid al.

Din tillgilne Totus.xll.

Kära Alvilde!

Du är lycklig, det har jag sagt dig tusen gånger, emedan du får lefva fritt och fritt andas i större omgifuingar. Tänk dig bara, nu börjar min syster gå ihop med mig för att jag försummar min man! Är då värkligen en gift kvinna såld till slaf för sina egna pängar? En man, som älskar henne, har han ej andra önskningar, än att komma åt dem? Kan världen värkligen vara till den grad upp- och nedvänd?

Ingenting är sannare, än att alla unga flickor, som ha en hemgift, borde i tid erhålla undervisning i äktenskapets teori. Det få de också redan både i England och Ame-rika, ocli därför förbli så inånga kloka och begåfvade millionärskor ogifta där. Det är egentligen bara i Frankrike, som den bättre kvinliga slafhandeln fortfarande florerar, men där taga också slafvinnorna saken särdeles lätt. Hjälp mig, Alvilde, att reda mig i min ställning! Jag vill ej, får ej gifva efter för min mans konventionela pretentioner, om jag än då och då har synd 0111 honom. Huru skall detta sluta?

För hvarje dag som går, inser en bildad och intelligent kvinna allt tydligare den namnlösa dumhet hon begår genom att skänka bort sin förmögenhet och sin fria vilja åt en man, älskade han henne aldrig så mycket. Ty kärleken är minsann icke någon säker sparbank, i hvilken man lugnt kan insätta sitt kapital, den gör kullerbytta i ett nu. Därför måste en kvinna hålla på sitt, strängt, obarmhärtigt, konsekvent. — Men huru många äro de, som förstå sitt eget bästa och hvem blir icke vek och gif-mild då kärleken klappar på?

Uppriktigt sagt, min önskan är ofta att kärleken skulle klappa på hos mig och väcka- fil -

all den godhet jag känner att bor inom mig. Det vore ju härligt och ljukt att dela allt med den man älskar. Men man älskar ju kör det mesta så ljumt och förståndigt, livil-ket är mycket naturligt, då man kan på goda grunder räkna ut att den älskande mannen med sin ena hand trycker oss till sig, medan den andra annoterar huru mycket han kan under gyusamma omständigheter förtjäna på kärleksbeviset.

Usch då! Det är sorgligt — mycket sorgligt! Det förgiftar ens lif att ha pän-gar, sedan man lärt sig förstå deras värde. Ar man aldrig så litet misstänksam, slipper man icke någonsin maran, som rider en natt och dag: att man aldrig blir älskad för sin egen skull utan för sina pängars.

Trösta mig!

Din tillgifna Carlot.Kära Alvilde!

Jag får en påstötning att besvara ditt vänliga bref genast, och det är Rosenlund, som ger mig den.

Det kan vara ett ganska farligt spel för en kvinna att lämna sina medlidsamma känslor fritt lopp. Jag började med att finna Rosenlund smått löjlig, numera har han sysselsatt mina tankar så mycket, så att jag i dem klär ut honom med allehanda dygder, hvilka han kanske alls icke har i värklig-heten. Jag har fått ett slags behof att höja honom i hans egna ögon, men för att kunna det, måste jag först höja honom i mina.Jag har lyckats ökver förväntan därmed. Det är roligt att se hvilket synbart infly-tande på honom mitt umgänge haft. Först och främst är det en alldeles förvånande metamorfos hans yttre människa undergått. Hans vaxgula celluloidkragar ha fått en högst proper glans af nytt, hvitt liune, och dessutom ha de numera en modern snitt, så han påminner något litet om en uppstyf-vad tysk löjtnant. Härom dagen såg jag att han t. o. m. bar en fulländad salongs-mansskjorta med fasta manchetter----------------!

Hvad sägs om allt detta? Kominer därtill att hans mycket fria och pojkaktiga fasoner fått en helt stel och anspråksfull anstrykning af världsman, så förstår du att jag har rätt att känna mig helt stolt öfver den lyckliga början. Han är ganska läraktig och besitter en utomordentligt utvecklad fantasi, men den vilseleder honom som oftast, och kommer honom att se och höra i mina gärningar och mina ord, långt mera än de värkligen innehålla.

Det är denna sak, jag är litet orolig för. Han måtte bara inte inbilla sig att jagär kär i honom! Det förefaller mig emellanåt som om han gjorde det. När jag tänker öfver, så vore det på sätt och vis ursäktligt, ty en pojke, som aldrig varit med om en flirt med en bildad kvinna, kan naturligtvis icke ha utvecklat sitt omdöme så långt, att han förstod gentlemannens gyllene »juste milieu».

Men just detta är å andra sidan så omåttligt lustigt och lockande. Hela mitt tillbakaträngda, glada och upptågsfärdiga flickväsen lefver upp igen vid beröringen med Rosenlund. Jag glömmer att jag är fullvuxen och har ledsamma plikter, jag tycker jag är en femtonårs flicka, som leker kurra gömma med en barndomsvän, och vet du, det är ändå bra roligt som oftast!

Rosenlund är naturligtvis mycket blygsam och tillbakadragen, jag har visst aldrig att frukta någon framfusighet af honom. Det uppmuntrar mig till en viss frihet i mitt sätt med honom, ty jag ser i hans stora, ganska vackra, mörka ögon ett återsken af den djupaste förvåning, ett slags drömmande uttryck såsom visste han icke— l;:> —

riktigt oin lian Ur vaken och om han skall tro på allt livad han ser och hör.

Emellanåt förebrår jag mig att vara kokett med honom, men jag tröstar mig alltid med att det i grunden gör honom idel godt. Har jag inte rätt, Alvilde?

Din tillgifna Carlot.

^

vr—Käre vän!

Det är alldeles märkvärdigt så lätt man vänjer sig vid att svindla. Inte bara i sina oslippliga »affärer», utan älven i sitt uppträdande i öfrigt. Hela vår värld tvingar en fattig syndare att uppgifva alla tankar på förbättring, sedan han engång indragits i dansen, ty den hvirflar om med sådan lart, så att man mister vett och förstånd och omdömesförmåga och är medveten endast om en plikt: plikten att icke låta sig trampas under fötterna.

Du ser att det igen är förbi med min välmående borgarefilosoki, sådan jag fram-ställde den i ett brek kör nAgon vecka sedan. Ty det kan ju inte hjälpas att hela mitt välmående borgarskap är en svindel, också det, en legaliserad, systematiserad svindel med ungdomens enfald som utgångspunkt och basis. På denna, geueration efter generation återkommande, alltid lika hoppfulla, lika grönskande och lika kortsynta enfald, bygger fåfängan upp sin sinnrika byggnad och håller oss fångna i den till dödedag.

Ty jag, likasom du, har varit en ursprungligen bra pojke, som hade få behof, hvilka kunde tillfredsställas med lätthet. Vi sjöngo, vi gladdes, vi lefde — anspråkslöst och billigt. Vi ansågo det för en utsväf-ning af nästan fornromerskt raffineri, när vi någongång under terminen tilläto oss en festmiddag till 1:50 kuvertet på en andra klassens middagsrestauraut.

Kaffet och punschen efteråt steg kanske till lika mycket, och om sedan den intagna välfägnaden icke ensamt förmådde höja oss till det stadium, som kallas »in vino veritas», så spädde vi pA den medhartsaktigt öl i »gropen». Vanligen lyckades vi därigenom fullständigt blotUi vår unga andes innersta vinklar och vrår för hvarandra, vi gräto af hänförelse, och vår vänskap var hög och ren och ädel och orubblig.

Men med de första undangjorda examina och de första smickrande bekantskaperna ur hufvudstadens fina värld, smög sig den stora världens smittande fåfänga in i våra oför-därfvade sinnen. Ah herregud, så stolt jag var, när jag första gången på en bal hade mod nog att föra min dam till buffeten och skåla till henne i ett glas champagne! Jag minns så tydligt denna händelse, ty den bildade epok, den utgjorde vändpunkten i initt lif. Den öppnade för mig vägen till anseende och framgång, den lärde mig svindelns absolut nödvändiga konst. Och den konsten

förskaffade mig sedan en tio års lång fest, som kostat mig en god del af min hälsa och hela min lyckliga naiva världsåskådning, men i gengäld har den gifvit mig patentbref som en klok och erfaren världsman, min tjänst i senaten och min högt älskade hustru jämte hennes för-mögenliet, den jag dock ej liar utsikt att komma åt.

Jag är alldeles viss på att jag, om jag ej lärt denna intelligenta konst att svindla rätt med räkningar, växlar och världsmans-later, med smicker till damerna och lagom undfallenhet lör ölverordnade, med godt-köpsvetande, godtköpsintressen och s. k. sällskapsvett, — ja, min bror, jag är alldeles viss på att hade jag ej lärt den fina konsten att svindla med allt detta, så skulle jag i dag sitta som häradskrifvare eller möjligen kronofogdeaspirant långt uppe i landsbygden, i stället för att såsom nu behandla ärenden af långt större vikt, beskydda litteratur och konst och allt mera säkert intaga en position i den värld, där man värkligen har någonting att säga och betyda.

Jag önskar mig visst inte härifrån. Detta lif af tysta beräkningar och tyst elände är mig redan kärt, jag skulle fiuna ett normalt och enkelt och sundt och be-kymmerslöst lif på landsbygden alldeles förfärligt tomt. Ilela min inpiskade ämbets-människokännedom och mitt diplomatiskalefnadsvett skulle tjäna till litet i do oingif-ningar, diir inan ej vet sätta värde på en välgjord bugning och på värmegraden i en handtryckning eller en blick.

Xej, jag är dömd till framtidsmannens framtid, den kommer väl förr eller senare med ordnar och gråa bår, med trött, men odisputabel myndighet och tillräcklig lön för mig själf och mina björnar.

Mitt vemod kommer sig ak nattvak och obligatorisk svindel.

Din gamle lotus.

Kära Al vilde!

Rosenlund är gudomlig. Ilau växer till i visdom ocb Herrans förmaning, så det hörs.

I dag sände han mig blommor, och jag fruktar att han, i morgon, om jag ej på ett lyckligt vis kan afstyra det, gör mig en present af ett guldur, ett armband eller någonting liknande, ty han har blifvit inbillad af någon spjufver att detta är högsta fashion. H vari från han tar medel till dessa chevaleresmer är mig en fullkomlig gåta.

Jag vet inte om jag skall skratta eller gråta. Så mycket är visst att något merarörande snobberi har jag aldrig varit med om, troligen har du det inte häller. Jag

har omöjligt hjärta att tillbakavisa hans

små uppmärksamheter, han njuter af sina blommor till mig så påfallande starkt och djupt, så att jag vore en bof, om jag förbjöd honom sända mig dem. Totus är naturligtvis uppbragt däröfver, så uppbragt att jag måste lofva honom häjda Rosenlunds blomsterorgier.

Vore du i mitt ställe skulle du taga Rosenlund i famn, sätta honom på ditt knä och låta honom rida ranka. En mer [-präktig,-] {+präk- tig,+} stor och snäll gosse finns det inte,

sedan jag numera förmått honom med blotta mitt intresse att hålla sig ren om händerna och skaffa sig en ny och modern omgång kläder. Skjortbröstet generar honom tydligen, ty han har väl ej råd att hålla det alldeles rent, d. v. s. byta om alla dagar, och hans nya väst är mycket urringad. Han täcker öfver det med slipser och kra-vatter, men alltid blir någon kiik obetäckt, och där kan man som oftast se hvad han ätit till frukost. Stackars Rosenlund, jag undrarhuru det skall gå med honom, när våra vägar engång skiljas åt!

Han läste i dag en dikt för mig, som handlade om en ung fru och en ung poet. Som älskade hvarandra. Poeten sände den unga frun hlommor, tillbragte dagarne vid hennes fötter och nätterna med att dikta om henne. Jag hörde intresserad på dikten och belönade honom med en blick, som han nog satte värde på, det kunde jag se.

Kära Alvilde, tror du det kan blifva farligt för Rosenlund, detta? Du svarade så undvikande i ditt senaste bref på mina frågor. Jag måste genast anslå en kallare ton mot honom, ifall du finner detta aldrig så litet farligt. Det sista jag vill ha på mitt samvete är medvetandet om att ha gjort Rosenlund någonting annat än godt.

Din tillgifna

Carlo t.

'äV'Broder!

Nu är det bragt därhän att jag fått stå herr Rosenlund till tjänst med ett ficklån, — det första. Jag kunde inte vägra gikva honom det, sedan jag dock vägrat skrifva på en växel åt honom, såsom han först hade den älskvärdheten att anmoda mig om. Ty hr Rosenlund behöfver pän-gar för att sända min fru blommor och för att hålla sig elegant nog vid sina täta uppvaktningar hos henne.

Jag tager allt detta som en plikt mot litteraturen, och fastän det är väl dyrt, försöker jag glädja mig åt att min fru får åtminstone blommor för pängarna.Jag frågade härom dagen mig kör hos en framstående professor och litteraturkännare angående hr Rosenlund. Den lärde mannen skakade på hufvudet och ansåg hr Rosenlund för en ganska tvätydig acqvisi-tion för vår litteratur.

— Men, sade jag, —han har ju talang.

— Ja gudbevars, svarade professorn, — talang ha de ju alla dessa herrar skribenter, men hvartill använda de den? Använda de den kanske för något stort fosterländskt ändamål? Jo vackert! Där sitta de och dikta om sitt eget, alldeles betydelselösa lilla jag och stoffera ut det så anspråksfullt som möjligt, kör att inbilla kolk att de äro någonting.

— Nå men, vågade jag invända — det är väl diktarnes sed sedan urminnestider.

— Kan så vara, svarade professorn,— men i vårt fattiga land bör en diktare ha undra synpunkter än de konstnärliga, dem ha vi inte råd till. Ilan bör elda oss till mod och uppoffring för fosterlandet, besjunga det ädla och det höga, hänföra oss, med ett ord.Jag gillade naturligtvis professorns lärda och välmotiverade utlåtande i frågan om skaldekonsten. Hans åsikt år min ända in i de minsta detaljer. Och jag tilläde:

— Huru är det möjligt då att t. ex. herr Rosenlund kan få det allra minsta erkännande? Han är ju formligen skadlig, skulle jag anse.

— Ja, sade professorn, — det sköna och konsten i allmänhet tycks halva trädt in på afvägar jämte publikens smak. Det ligger ett stort ansvar på dessa unga pennans män, de förleda mången med sin sensualism och sitt någongång vackra och klangfulla språk.

— Jag tror bestämdt att de icke veta af detta ansvar, invände jag med tanken på Rosenlund.

— Möjligen! Men de borde göras uppmärksamma därpå.

— Har inte professorn gjort det då?

— Naturligtvis har jag gjort det. Men jag vill samtidigt hoppas det bästa af deras utveckling och vill inte stäcka en lofvande brådd i att spira upp, det inser häradshöfdiugen ?— Något litet inser jag, — svarade jag sanningsenligt, — men vore det inte ändå bäst att rycka upp hela ogräset med rötterna? Ilvad tjänar allt detta diktande till ?

— Ilm! Konsten och litteraturen utgöra ändå kulturens fagraste blomma, ser ni.

— Huru . . ja, jag menar bara — är det möjligt?

— Jaha, det är en gammal sats.

— Då måste man väl tro på den, slutade jag samtalet med en suck.

Jag kunde ju inte anfalla en gammal mans dogmer och rifva sönder dem midt för näsan på honom. Men mig förefaller professorn absurd. Vore han inte en så hederlig och utmärkt man, så skulle jag tro han höll på litteraturen bara för att han själf är professor i den. I alla fall begriper jag honom endast ofullständigt.

Det ser därför ut som vore det bäst att ofticielt bibehålla aktningen för hr Rosenlund, — eller rättare för hans sysselsättning — efter professorn icke gick värre åt honom.

När jag kom hem, omtalade jag för min hustru professorns omdöme om Rosen-lund. Hon föll i ett gapskratt. Ilon ansåg att han begrep sig lika litet på den skapande konstnären som jag gör det. Och det vill i hennes mun säga: mindre än intet.

Jag harmades ett ögonblick åt detta leende underskattande af värkligt och sundt förnuft Men det nästa tog jag skeden i vackra hand för den kära fridens skull.

Gör likaså!

Din gamle Tolus.

"r'rA •ijxrr3-'> ' •<>' wr, **•Helsingfors, 12 Dec.

Kiira Alvilde!

Du säger således på fullt allvar att jag anslagit en både orätt och farlig ton med Rosenlund? Kan du värkligen inte sätta dig bättre in i saken? Du måtte bedöma den efter norska och stora världens förhållanden.

Fick du se Rosenlund, så skulle du med ens inse att här aldrig kan bli fråga om någonting sådant som i Bourgets Men-songes, — aldrig. Först och främst är jag ingen fransk kvinna, och för det andra är Rosenlund — gunås så visst — ingen elegant ung parisare. Han är blyg ända till tafatthet och rodnar som en ung Hicka, när man tager honom på det ömma eller tram-par liononi på hans abnormt utvecklade moraliska liktornar. Det önnna sitter för resten så godt som öfver allt på honom, och hans liktornar hålla sig visst icke uteslutande till hans fotter, så mycket har jag observerat.

Nu kan du förstå att det inte är så alldeles enkelt att umgås med en sådan sensitiva i redingote, men absolut otäukbart förefaller det mig att värfva hans kärlek. Hans vänskap möjligtvis, ehuru med mycken möda, hans kärlek aldrig. Den senare tror jag bara finns i hans fantasi, det har han medgifvit för 111ig, och den kan aldrig kondenseras till en värklig känsla. Den är af alldeles för subtilt och opålitligt material för att tagas på, den är och förblir ett luftigt svärmeri, en stämningssymfoni, — ingenting annat.

Men lyckades jag också få dessa hans finaste strängar att vibrera och stämuings-symfonien att tona i allt högre klangfärger, så anser jag mig värkligen icke begå någonting illa ens därmed. Först och främst bereder jag honom därmed ett efter all sannolikhet ganska gudomligt nöje, jag inspirerar ocheldar honom måhända till tankar och dikter, som han aldrig annars skulle hakt, och för det andra — det mest praktiska och bästa kör honom själk — skrikver han en ny diktsamling färdig med mig som motiv, så gör han sig en bra förtjänst hos förläggaren.

En poets kärlek kan så godt som omedelbart omsättas i vers och från vers i reda pängar. Om jag inte fullkomligt misstager mig, så finns det ingenting, hvilket kom honom bättre till pass, än just dessa senare.

Alltså — hvad kan det väl bli för andra följder, än de ömsesidigt allra behagligaste för oss? Rosenlund skjuter sig inte för min skull, det skall jag sörja för. Men börjar han se ut såsom tänkte han på det, så skall jag ha honom att olycksfallsförsäkra sig i min svåger Berndts bolag mot hög premie. När han sedan jagat en kula genom stoppningen i sin rock och möjligen skrubbat ett refben eller par, så får han en hög skadeersättning från bolaget, ty jag vill hoppas att han som diktare kan dikta ihop en bra öfverfalls- eller annan olyckshistoria. Blir han åter invalid för hela lifvet, så har

c,lian min förutseende klokhet att tacka för en rundlig lifstidspension, en mera rundlig, än han någonsin kan få genom sitt skrift-ställeri.

Ar kanske inte Rosenlund väl omhuldad af mig? Trcr du någon älskande kvinna i världen så på pricken räknar ut plus och minus för den älskade som jag gör det? Och så skulle jag inte ens ha rättighet att kokettera lite med honom!

Blir han återigen värkligt oiycklig — man måste ju förutsätta allt, ehuru det förefaller mig mycket barockt att någon blef olycklig för min skull — så luttras han väl genom lidandet alldeles förträffligt, diktar dubbelt bättre efteråt och blir kanske en riktigt ädel människa med tiden. Inom parentes kan jag tillägga att de allra Hesta

människor behöfva genomgå en luttringspro-cess. Rosenlund är iute så rysligt mycket bättre än människorna i allmänhet, fast jag inbillar mig det, därför vore ej en sådan luttringsprocess alldeles utan sin nytta för honom. Mitt tal är visst hårdt, jag känner det med mig, men blir jag inte orsakentill Rosenlunds förädling så blir någon annan det.

Det finns ett godt uttryck om människornas uppfostran ak en stor psykologisk kapacitet:

»Låt dem pinas! — sade han.

Detta uttryck har sin synnerliga och spe-ciela tillämpning på diktarne, ty de kunna värkligen pinas, medan det däremot är förspilld möda att andligen pina en normal medelmåtta. Det är att kasta vatten på gåsen.

Samhället och kvinnorna ha också af fin instinkt längesedan riktat sin uppmärksamhet på fantasiens känsliga barn och i rikt mått låtit lifvets luttrande sorger falla öfver dem.

Det ligger ett visst berusande, måhända smått infernaliskt nöje i att se en stackare vrida sig under marter, som bort falla på en jätte. Men någon måste ju lida af vår ondska, och fantasiens stackars barn förstå göra det bättre och djupare, än vi andra harmoniska och hela människor, som hälst sitta och applådera eller hvissla.Detta är ju ett rent hexbref! Jo, kära Alvilde, ens tankar taga emellanåt en så besynnerlig korm!

Din tillgikna Carlot.XYlll.

Gamle vän!

Nu kommer den signade juletid, och när jag lyckligt passerat den i skötet ak min svågers familj, rymmer jag fältet kör den utmärkta hr Rosenlund. Jag har fått ett fördelaktigt anbud om att förrätta en hof-rättstjänst i Viborg, under det att den ordinarie innebafvaren reser utomlands för sin hälsa. Jag bar naturligtvis emottagit det och lämnar Helsingfors strax efter jul.

Min hustru följer icke med, det ha vi redan kommit öfverens om. Det gäller bara ett par månaders skilsmässa. Arbetet i Viborg ligger bra för mig, dessutom blir det en rekommendation. Jag är icke alldeles missnöjd. Det blir skönt att sätta sig i ku-pen, tända sin cigarr utan att genera någon med röken och allra skönast att taga sig fram på egen hand under någon tid. Fä so 0111 jag inte tager miste på tåg och far till Åbo i stället för Viborg, då min hustru inte är med, och sköter om mig! Få se om jag inte tappar mina pängar och glömmer att snyta mig, då min hustru inte är till hands och håller hand 0111 de förra på samma gång som hon ser till att min näsa är putsad!

Ja, det är ett ganska äfventyrligt företag. Kanske kommer jag med lifvet ifrån det, kanske inte. I alla fall har jag börjat öfva mig i att gå ensam på gatan, det vore förargligt att falla i rännstenen af idel ovana vid att icke bli ledd.

Min hustru ser al!a dessa förberedelser med en dof ro. Jag vet inte om det kostar på henne mycket att gifva mig min handlingsfrihet igen, men jag förmodar att det gör det. Hon skall i alla fall snart trösta sig öfver min återvunna frihet, ty hr Rosenlund har med all sin otymplighet fallit henne i smaken. Och om han än ickeprecis får ersätta mig under min bortavaro, så får han dock hjälpa henne att förnöta tiden med allehanda älskliga och oskyldiga litterära barnsligheter.

Du ser att jag inte är svartsjuk. Jag borde väl egentligen vara det för att tillfredsställa min makas rättmätiga anspråk på olycklig kärlek från min sida. Också har jag bjudit till att kasta betydelsefulla blickar på min revolver och på eu skrif-bordsdolk, jag liar t. o. m. sagdt att själf-mordstankar ej äro mig alldeles främmande. Dessa enkla och praktiska åtgärder ha tillsvidare försäkrat mig om min hustrus fulla belåtenhet med min stundande afresa.

Hr Rosenlund kommer nog att skrifva en roman om oss, men jag tänker att min hustru censurerar den grundligt innan den kommer ut. Med min vördnadsfulla hälsning till din fru,

vännen Totus.xlx.

Kära Alvilde!

Härom dagen lyckades det mig att kå en närmare inblick i Rosenlunds små sorger. Han satt som vanligt lielt

stillsamt midt emot mig i en länstol och talade med sin nyrnogna salongsvana om ganska likgiltiga ting. Flötsligen ändrade han ton helt omotiveradt, lät hukvudet sjunka i handen och vardt lyrisk.

Det blek ett längre andragande, huk-vudsumman ak alltihop var att han ködts på en Tycho Brahedag. Ungefär så bär lät han:

— Ser ni, när man har som lott att icke blott bli missaktad, utan äfven lite fruktad och hatad på samma gång, då ärdet icke så bekvämt att sträcka ut själen i en behaglig och hvilsam ställning, när man är bland människor och ska ha roligt. Ni tycker kanske jag smickrar mig själf med att säga att jag är fruktad och hatad — nå väl, jag medgifver att jag gör det. Men jag måste smickra mig själk för att hålla mig uppe, annars börjar jag missakta mig efter de andra goda människornas exempel. Det får jag inte göra, för då är det ute ined mig.

— Nu har jag den oturen att alla känna mig och många — som de säga — tycka om mig. Det är det ledsammaste af alltihop, ty jag märker som oftast att jag icke endast icke tycker om dem tillbaka, utan emellanåt riktigt hatar dem. Hvarför? Jo, för att bland alla de som »känna» mig finns det två eller tre som också kännas vid mig, och bland alla de som »tycka om» mig finns det också bara två eller tre hvilka veta hvem de tycka om. Alla taga mig för en annan än jag är.

— Stackars herr Rosenlund, afbröt jag bekymrad, — livad ska vi göra åt det?Men månne det inte vara många lleres lott än er ... ?

— Det rör mig inte om det är Heres lott, förklarade Rosenlund imponerande be-stämdt. Sedan återtog han saktmodigare, nästan med tårar i rösten:

— Jag är i grunden så snäll, så snäll, när jag möts af vänlighet och förstående Det vet Ni själf bäst, inte sant?

— Jo, snälla herr Rosenlund, men det tror jag bestämdt att hela världen också vet, tröstade jag honom. Ilan blef alls inte nöjd med min tröst. Det ryckte i honom, och han föll likasom sönder, lians blickar irrade oroliga kring rummet och snuddade vid mig med ett främmande uttryck, som jag aldrig sett. Hans tankar höllo icke längre ihop, och samtalet blef omöjligt. Jag försökte icke ens hålla honom kvar.

När han gick sade han kort:

— Adjö, tant!

Som du ser är det ett ansvar att ha med sådana barn att göra. Man får inte ens skämta med dem.Efter jul reser min man ifrån mig på ett par månader. Då skall jag igen skrikva på min afhandling.

Din tillgifna Carlot.

______________________Kära Alvilde!

Rosenlunds nya diktsamling har kommit ut i dagarna, och lian liar naturligtvis sändt mig ett inbundet exemplar med sitt högaktningsfulla »från författaren». Det kom som en försoning dagen ekter det han gick sin väg sedan lian kallat mig tant. Honom själf har jag inte sett sedan dess, men dikterna liar jag läst.

Det är roligt att på nära håll ha och göra med en talang, man ser liksom med mikroskop på hans arbete och förstår det annorlunda och bättre än annars. Och så blir jag smått klarsyntare vis ;i vis min egen produktion. Jag har just inte skrifvitmycket skönlitterärt, men det jag skrilvit har visst inte kramsprungit så omedelbart som t. ex. Rosenlunds poesi. Det ligger någon hemlighet i en värklig diktares hjärnkonstruktion, — han måste bestämdt formligen upplefva det han tänker och det han diktar om.

Till denna samling har jag naturligtvis icke ännu kunnat inspirera honom, vår bekantskap är ju inte så gammal, — det kommer först i den nästa. Men i dessa dikter ser jag skilnaden mellan talang och talang, individualitet och dussinskriftställeri, personlig uppfattning och allmän fattuingsgåfva. Jag hade lust att sända dig fiere af hans dikter, men vet ej hvilka jag skall välja.

Jag tager ur högen en, som anslagit mig för sin enkla folkviseton. Det ligger melodi i rytmen och rimmen, och så

är den så karaktäristisk för hans barnsliga innerlighet. Han kallar den:

Eko af folkvisan.

Jag kan icke glömma dig, kära, fast jag aldrig i lifvet dig får,du blir likafullt mig nära så länge mitt hjärta slår.

Men vore jag aktad som andra och hade jag gods och guld, visst skulle tillsammans vi vandra, visst vore oss lyckan huld.

Visst skulle du vid min sida i glädje förvandla min sorg, visst skulle som drottning du rida in i konungens gyllene borg!

De fagraste jungfrur och svenner beströdde med rosor vår stig, och stoltast bland stolte männer jag delade riket med dig

Det är ju icke något glänsande snille som sjunger, men Rosenlund träffar på spiken den finska folkvisans ton och den svenska med. Jag förstår så förträffligt att han lider litet af att ej vara aktad som andra och tar hämd öfver det genom att spela kung i sina önskningar. Herregud, kunde jag bara önska så barnsligt och hämnas likabarnsligt, så tvillade jag alls inte på min begåkning. Men bar jag någon alls, så bör

jag visst välja ett helt annat område än

folkvisans.

Här en annan dikt, som jag citerar kör den starka glödens skull:

Du är som det gnistrande vinet, du eldar, du kör mig förbi en skara af bländande syner, dem ingen kan gripa uti.

Idéer, som tryta ett snille

i blixtrande inkall körgå . . .

Tag katt i ett enda, — jag ville min febersjukdom förstå!

Han kallar dikten »Feber», och jag kan förstå bvaraf febern kommer. Men den beskedliga, lilla skolflicka, som gaf honom sjukdomen, går naturligtvis förnumstigt med sin bokväska på armen och pluggar peda-gogiens teori, utan en aning om hvad hon åstadkommit. Ilon skulle naturligtvis bli både skrämd och förfärad, och hennes lilla snälla samvete skulle vålla hennegrufliga inarter, om hon visste hvad hon gjort.

Sådant är likvet. När man är ung, är man för enfaldig att förstå njuta ocli begagna sig af sin omedelbarhet. När man är klok och erfaren nog att njuta, är den första ungdomen med sin förmåga därtill redan en saga. Ar det inte meningslöst?

Den lilla dikten bränner som en droppe etter på mitt medvetande om allt, som jag låtit gå mig ur händerna. Afven jag hade min ungdom, min enfaldiga, härliga ungdom, som jag slösade bort på att lära konsten att uppträda och känna som en gammal, bornerad borgarmamsell. Och det lyckades mig, har lyckats mig ända tills dato. Uppriktigt sagt förundrar det mig inte om min man skulle ledas åt mig, jag är uppfostrad till att förinta hvarje stoftkorn af poesi och lefnadsglädje. Det är så mina föräldrar velat ha mig, dressyren har lyckats förträffligt, och det enda jag kan göra är att bekänna mitt elände i ett bref, som egentligen skulle bli ett fryntligt och gladt julbref.

Din tillgifna Carlot.xxl.

Helsingfors 22 Dec.

Kära Alvildel

Jag ångrar mig mycket mitt senaste brel, allra mest ångrar jag att jag afsände det. Sådana utgjutelser, som jag där gak lopp, äro ovärdiga en vuxen kvinna, och jag förstår ännu ej hvad som gick åt mig, då jag glömde så fullkomligt den lilla akt af självbehärskning, som i hvardagslifvet hindrar oss att bli ledsamma och sentimentala. Usch, kära du, hvad det passar en emanci-perad kvinna illa att bli känslosam! Det är första och sista gången jag blir det inför dig. Förlåt mig, Alvilde!

Rosenlunds diktsamling har numera som god ordning och skick fordrar blifvit grundligt rådbråkad och påtrampad af kriti-ken, så grundligt, att jag ett ögonblick alldeles misströstade om min körmåga att bedöma poesi. Jag blek naturligtvis ledsen å Rosenlunds vägnar, tänkte att jag varit blind, som ej sett de många kelen och beslöt att icke låta mig förledas till partiskhet ak min vänskap för honom. Men när jag ånyo genomläste samlingen blef jag ond. Antingen begriper kritiken ingenting, eller också tadlar den mot sitt bättre vetande. Jag inser nog att Rosenlund ej är så klar och lättfattlig, dessutom är han smått polemisk, men det är dumhet eller barbari att behandla honom som kritiken nu gjort.

Jag biide det nästa ögonblicket satt mig ned vid mitt skrifbord och sändt Rosenlund en liten biljett, däri jag bad honom besöka mig genast. Jag ville trösta honom, jag visste han behöfde det. Och han kom efter en halftimme.

Han kom blek och nedslagen och så nervös, att jag kände dubbelt synd om honom.

— Jag bar naturligtvis varit ute och rumlat, inledde han samtalet helt utmanande — Jag låg ännu och sof, då flickan kommed biljetten. Det vill säga, sok är för

mycket sagdt. Jag har inte sokvit på de

fyra sista nätterna.

— Ar det kritiken öfver edra dikter, som gått er så till sinnes.

— Också den. Men jag är äfven annars förstörd och nästan otillräknelig, svarade han dystert.

— Hvarför det då?

— Det är inte så godt att förklara. Jag håller på att bli galen, tror jag. Det är mig inte möjligt att stå ut med lifvet.

Jag har aldrig ridit längs landsvägarna, jag

har tagit mig fram på egna vägar och satt med fart öfver hindren, som där ställts i vägen för mig. Jag har ridit parforce öfver stockar och stenar, men nu är det snart ute med mina krafter, och jag blir liggando i pöleu på andra sidan nästa häck, om jag alls mer orkar spränga öfver den.

— Det var snällt af er att komma hit. Vi skola bjuda till att se sakerna förnuftigt. Ni får inte tappa modet.

Jag kände ett värkligt medlidande med honom, hans tillstånd var icke att skämtamed och all min godhet, som jag emellanåt vet mig vara mäktig al, kom mig till hjälp, gjorde min ton öfvertygande och min vänlighet varm och naturlig. Jag måste göra honom godt.

— Hm, — mumlade han, — tappa modet! Nej, det är inte det! Jag har mod nog att gå i döden, om det gäller, men jag liar inte mod att lefva ensam alldeles ensam, utan möjlighet att byta ett äriigt me-nadt ord med någon människa. Det bryter ner mig, det gör mig usel, det tar all min kraft ifrån mig. Jag känner huru nerverna och viljan svika mig, och jag sjunker ihop till en vegeterande massa. Jag är som en svamp, ja, det är jag. Jag suger i mig intryck och sorger, till dess att det är mig omöjligt längre, och där ligger jag sedan kastad åt sidan, tung, dåsig, slö, öfvermätt, intrycksstinn, utan förmåga att krama ur mig öfverflödet och återtaga min naturliga form.

— Stackars Rosenlund ! sade jag — det är inte någon vacker beskrifning, ni ger mig af er. Men tro mig, det där är öfver-gående. Om några dagar är ni densamma som körut. Kom ni bara till mig med edra sorger, jag skall nog veta att körstå er!

— Tack! svarade han entonigt och

trött.

— Ni är bestämdt ökveransträngd, återtog jag.

— Ökveransträngd! — Han srr.ålog nedrigt. — Nej, — ökveransträngning kår det väl inte kallas, kast det kanske är det. Man kår körstås inte bli ökveransträngd, då man ej utkör något nyttigt arbete. Men i alla kall är jag på sätt och vis ökveransträngd ak att brottas med mig själk. Jag slåss dag och natt med mina tankar, mina inbillningar,

om ni hällre vill det, men jag vinner dem inte. Det är de, som segra ökver mig. — Ah Herregud, om någon vänlig människa ville ökvertyga mig om att hela min kamp är onödig, att jag slåss mot idel kantom och väderkvarnar! Om någon ville stryka bort ur min hjärna alla de tusen hugskott, som suga märgen ur den! Då skulle jag igen bli krisk och handlingskraftig.

— Jag skall göra det, Rosenlund!Ilan såg upp på mig med en blick, som jag inte glömmer. Där låg tvifvel och tacksamhet, hängifvenhet och spotskhet. Men jag kunde godt se att han ingenting högre önskade än att bli fri någonting, som tyngde och tärde på honom

— Ni måste sköta om er, sade jag.

— Ja visst, det måste jag, medgaf han.

— Jag menar att ni måste taga vara pä er, lefva förnuftigt, . . . skaffa er lugn och ro.

— Ja, visst, det borde jag, vidhöll Rosenlund.

— Och motionera er framför allt . . .

— Ja just, motionera mig framför allt.

— Hvarför gör ni det inte? Hvarför åker ni inte velociped?

— Hvarför uppmjukar inte en dragoxe vid en tegelbrukskran sina styfva leder genom att spela »lawn tennis» ? frågade Rosenlund anspråksfullt enkelt.

Jag sökte ett lika paradoxalt svar, men då jag inte fann det genast, nöjde jag mig med att säga kort:

— Det vet jag inte.— Men jag vet det, sade Rosenlund med en anstrykning al bitterhet, — det är för att dragoxen saknar ingredienserna till ett lawn tennis spel. Han kan inte skaffa sig ett bollnät och en »racket», mer än jag mig en velociped.

— Det var förargligt, sade jag lite stött.

— Ja, — för dragoxen, medgaf Rosenlund artigt.

Jag teg ett ögonblick men Rosenlund var i farten med sin tankegång och fortsatte :

— Har ni hört talas om den unga lof-vande danska målaren, som träkfade på en mäcenat? Mäcenaten gaf honom högsiut det goda rådet att lara utomlands för att fullkomna sig i sin konst. — Med hvad då? frågade målaren. — Kors, med edra besparingar, vet jag, sade mäcenaten uppmuntrande, och han hade sedermera värkligen tillfredsställelsen att se sin skyddsling bli en stor målare . . !

Om en liten stund sjönk dock Rosenlunds momentana spiritualitet under noll igen. Hans blick slocknade, han såg utsom en vandringsman, hvilken gått sig dödstrött. För att få lif i honom började jag Ulla om kritiken. Det tog skruf.

— Aj, ropade han högt, — aj aj! Det gör så ondt i min själ. Det svider så illa i den. Låt de stora, starka slaktardrängarna vara i fred! Deras handtvärk är ju så ytterst respektabelt. Pegaserna måste ha sina ryktare medan de lef/a och sina fiåbusar, när de aflifvas. En själens garfvare är egentligen förtjänt af vår tacksamhet, — af de garfvades tacksamhet, menar jag. Men det förstår ni inte. Ni tager litteraturen som ett finare sällskapsnöje, som en ädel lek med höga tankar, jag däremot tar den som den är: ett själs- och kroppslitande göra med en fot i ändan till lön. Ja, tag inte illa upp det starka uttrycket, det finns inte något mer betecknande. Den foten hotar mig öfverallt, jag ser konturerna af den i hvarje trappuppgång, då jag gör besök hos mina gynnare, jag ser den lyftas öfver disken i bankerna, där jag är nödgad tilltvinga mig kredit på andras namn, den följer mig ända in i drömmen. Jag är en idéernasprokryttare, ser ni, som egentligen reser kör pappersfirmorna, kör tryckeri- och körlagsfir-morna, men då en vanlig prokryttare uppbär en viss god lön kör att hans antipod-partier bli ömma, uppbär jag däremot i vanliga kall endast ömheten och tillfredsställelsen att ha gjort en mycket dålig affär för min förläggare, hvarför jag härnäst får lof att söka en ny sådan.

— Ni öfverdrifver, herr Rosenlund, sade jag.

— Jag kan inte öfverdrifva nog, svarade Rosenlund. — Jag kan inte framställa det litterära ockret i nog grella och skrikande färger för att ni skulle fatta det. Den mänskliga trögheten vill omöjligt fatta annat, än att en poet skall och måste frysa i en vindskammare, det är engång så världens och litteraturhistoriens gång, — var så god och rubba den, om ni kan!

— Paradoxer! sade jag.

— Nej, veritabel sanning! påstod Rosenlund. Sedan gick han på vidare:

— Det var en svensk litterär affärsman, som sade helt öppet: våra moderna herrarförfattare komma med alldeles absurda pretentioner. Ha de då inte läst att alla våra bättre svenska skalder, som ej varit biskopar eller hofmän, ha måst nöja sig med nådebröd och dessutom fått vara tacksamma 0111 de alltid haft det. Vilja de nu rubba århundradens heliga häfd? Det är ju att vända upp och ner på historiens ocli utvecklingens ordning. E11 skald, som inte är ämbetsman måste svälta, annars är han ingen riktig skald, sådan en konglig svensk publik vill ha honom.

Rosenlund hade talat sig varm och

P'gg-

Hans lörsta vemod och brutenhet var borta. Det flammade igen i hans ögon. Jag hade gifvit honom lefnadsilskan, som han kallade det, igen. Och lian gick sin väg för att fortsätta parforceridten.

För min del insåg jag att hela mitt tillgörande bestod i att jag gifvit honom yttermera ett sporrhugg, för att inte kalla det en piskslüng.

Och nu går jag med ett bra samvete att fira julens, fridens och försoningensfest, kärlekens pånyttfödelse midt bland is och snö!

God jul!

Din tillgifna Carlot.Wibonj 28 Dec.

Käraste hustru!

Du skall ej vara orolig kör mig, jag är kramkoinmen utan att ha tagit skada hvar-ken till lik eller lem och jag är bosatt i den bortresta assessorns våning sedan i dag middagstiden. Jag saknar naturligtvis dig, min kära, goda hustru och emotser med viss fruktan de två långa, ensamma månader jag nu går att tillbringa.

Det vore ljukt om du gjorde allvar ak ditt halkva lökte på järnvägsstationen, när du köljde mig, nämligen att snart uppsöka mig här. Jag vågar dock ej tro därpå, emedan jag känner huru varmt fästad du är vid de dina och vid I lelsingkors, hvarkördet törhända blott medförde uppoffringar från din sida om du trippade af till Wiborg. I alla fall vet du nu hvilken ofantlig kär öfverraskning du därigenom beredde mig.

Jag tänker du tillbringar de första dagarna efter min afresa hos svåger Berndts, ty hemmet måste ju förefalla tomt, äfven om jag ej kan smickra mig med att tidigare ha uppfyllt det för dig så, som du förtjänade det. Nu i min ensamhet tänker jag ofta på att jag måhända med all min kärlek endast ofullständigt förmått bereda dig den hela och fulla tillfredsställelse i vårt hem, som du säkert väntat finna där. Emellertid tvingar lifvet ofta en man att för sina plikter utomhus alldeles för mycket åsidosätta dem därinom.

Vi män äro kallade att kämpa en kamp, och den står på det offentligas gebit. Min kära hustru, jag vet mer än väl att denna kamp esomoftast dragit både min håg och mina tankar från den älskliga frid, som hemmet skänker. Måtte du förstå denna mannens dubbla uppgift och förlåta mig om jag icke alltid i lika grad fyllt mina ålig-ganden mot dig i hemmets värld som mot samhället och staten i den yttre världen.

Viss på att du med ditt lör en kvinna ovanligt utvecklade förstånd bättre än de flesta hustrur förmår fatta denna en mans ställning, och tilläggande att jag djupt beklagar de små misshäUigbeter, som då och då, icke minst under

de senaste tiderna, stört vår samlelnads fulla ro och harmoni, lägger jag pennan ifrån mig sedan jag önskat dig ett godt afslutande af det gamla året. Nyårsdagen skall jag gifvetvis ånyo uppvakta dig med nyårshälsningar

Din alltid tillgifne Totus.

Kära Alvilde!

Det är någonting förfärligt detta med den andliga trögheten i en mans hjärna och med den goda juridiska tonen mellan två äkta makar. Min man, som för några dagar sedan for ifrån mig med den allra gladaste uppsyn jag sett honom ha på år och dag, finner det naturligtvis psykiskt och juridiskt nödvändigt att uppvakta mig med en inlaga i den gamla rättrogna protokollsstilen, däri han utvecklar äktenskapets prima principia, betraktade från mannens synpunkt.

Det gör mig formligen ledsen att Totus, som i hvardagslag kan besitta en tämligen bastant och bra humor, skall bli så dumoch ledsam i brek. Vi ha egentligen aldrig skrikvit till hvarandra, emedan vi aldrig varit åtskilda sedan vårt bröllop, därför kom öf-verraskningen så brutalt. Jag har engång förut under vår bröllopsresa ökverraskat honom med att skrikva eländig hvpokrisi till min syster, men att han skulle, ett år ekter vårt bröllop, skrikva likadan smörja till mig, det hade jag inte tänkt mig. Vi äro ju ändå goda bekanta!

Det måtte väl bero på någon ännu oförklarad benägenhet hos mannens tankar att kalla i den gamla beskedliga lunken, i de gamla, kärdiga hjulspåren, som leda allra säkrast till den sunda borgerliga lyckan. Om han inte rent ak skojar med mig. Totus är i brek en helt annan person än i hvardags-likvet, så mycket är visst. Jag kan inte neka att jag är helt litet osäker på honom, ty det förekaller mig emellanåt otroligt att han på allvar skrikver inlagor till mig. Men det fina i kråksången och det roliga i ett protokollsutdrag begriper jag mig alldeles inte på.

Rosenlund är dagligen hos mig, och vi ha blifvit goda vänner. Det är skada atthan inte har en mera utpräglad manlighet i sin karaktär, den skulle försona mig med mycket. Mig förefaller det som om lifvets hårda vindar förtorkat någonting hos honom. Han är långt ifrån körtroendeingifvande, hans tankar och åsikter växla alldeles kör hastigt, och jag kår mer än engång intrycket ak att han spelar någonslags komedi.

Men det hindrar icke att jag linner honom intressant, att jag tycker om honom på mitt vis och okantligt mycket köredrager hans okta ansträngande sällskap kramom den hedervärda och lugna och tungrodda bonhomie, hvilken är antagen i våra kretsar som höjden af umgängeston, och hvilken skall gömma så mycken vishet och nationell egendomlighet. Mig förefaller den som oftast icke blott tråkig, utan äfven pretentiös och fadd med sin bismak ak skolpulpet och seminarium och — uppriktigt sagt — läsförhör. Det är som om hvarje lite längre kommen herre, antingen han är professor eller doktor eller bara magister, närmade sig mig i den uttryckliga aksikten att körhöra mig kä-derneslandets historia och »Fänrik Stål».

8Jag blir oftast en del nervös under förhöret och svarar uppåt väggarna, och så gå de bort, beklagande att Totus fått en så konstig fru, som säkert är »ett hår af hin» — det är deras universaluttryck för fruntimmer, hvilka ej falla dem riktigt i smaken.

Så får jag väl nöja mig med att vara ett hår af hin, då. Jag t. o. m. gläder mig åt det emellanåt, ty jag ser att det för en liten smula respekt med sig. Min syster Blenda är naturligtvis olycklig öfver mitt onationella sätt, förebrår mig det och framtvingar därigenom ändå värre yttranden af min ringa personlighet.

Värst är det med mitt umgänge med Rosenlund. Det får jag äta upp i tid och i otid. Jag skulle möjligen icke vara så intresserad af det, ifall det väckte mindre klander och uppseende.

Med de bästa välgångsönskningar för det nya året, din tillgifna

Carlot.Wiborg 31 Dec.

Älskade hustru!

Sent i nyårsnatten sitter jag och ägnar dig mina tankar. När tolkslaget körklingat, lackar jag ihop brekvet och bär det själk till postlådan. Du skall vara min sista tanke på det gamla året och min körsta på det nya.

Det kan hända att du inte rätt kattar och körstår en gammal mans tankar och känslor. Du med din lilliga ungdom och varma blod finner det kanske besynnerligt att jag, till hälkten sentimental, sitter och vakar i nyårsnatten med tankarna hos dig. Li-kakullt bör du icke göra narr af det. Därunder ligger mera än du i hastigheten vill tro.Får jag ställa dig en bön? Jag vill hoppas att du också kyller den. Kära Car-lot, håll kör vår kärleks och lyckas skull den beskedlige hr Kosenlund litet mera på afstånd från dig! Denna sak har jag ej velat vidröra lörut, emedan jag väntat att du skulle göra det självfmant och i mina blickar läsa dig till de önskningar jag hyser i detta ak-seende. Nu. då jag är borta och människornas tadel därför kaller dubbelt hårdt ökver dig, uppmanar jag dig att iakttaga all den försiktighet i umgänget med en ungherre, som måste vara hvarje ung frus plikt emot hemmet och sin man.

Tro ej att jag icke unnar dig den förströelse du kan hafva af samtalen med honom, men jag känner världens elakhet och de onda rykten detta kan gifva anledning till.

Nu klingar tolfslaget. Godt nytt år, älskade hustru! Måtte det nya året gikva oss fullkomningen af den lycka vi väl ändå slutligen skola finna endast hos hvarandra. Ännu engång: fyll min bön till dig! Din egen

Totus.

________________________Kära Totus!

Jag vet inte livad jag skall tro om dig. Hvarkör sitter du och spelar psalmmelodier på orgel i Wiborg, i stället kör att där kriska upp dig med en smula gladl gräsänklingslik? Du har ju aldrig hakt riktigt mycket emot att röra dig ensam ute i herrsällskap, hvad är det nu som plötsligt omstämmer dig, så du skrikver dina båda starkt hjärtnupna brek till mig?

Uppriktigt sagdt trodde jag du var gladare ökver att kå din krihet igen, och ännu uppriktigare sagdt tror jag du bara skämtar med mig. Det är dig inte likt att kalla till bönboken, och äkven kör ökrigt måtte du haförändrat dig mycket på de få dagar vi varit åtskilda.

Nej, kära Totus, gaska upp dig lite i dina bref till mig, annars börjar jag frukta att ditt matställe är dåligt eller att du fallit i läsarnes händer! Med några ord: jag begriper dig inte alls.

Dina bekymmer för Rosenlunds och min skull kan jag inte häller taga på allvar, det är alldeles för barnsligt af en t. f. assessor i Wiborgs hofrätt. Säg mig — kan du tänka dig möjligheten af det ringaste opassande i att han besöker mig här hemma? Kan du värkligen vara så konventionel, att du ett ögonblick bryr dig om hvad människorna, som inte känna oss det ringaste, härvidlag ha att anmärka?

Som sagdt, — du är mig en fullkomlig gåta, kära Totus, och dina bref måste vara helt annorlunda beskaffade för att väcka den ringaste resonnans hos mig. Nu tar jag dem för ett lustigt nyårsskämt, hvilket de naturligtvis äro. Du skall inte ställa dig dummare än du är, ty som du vet brukar jag mest alltid taga dig på orden.Alla hälsa och önska dig godt nytt år. Rosenlund med. Jag själk gör naturligtvis detsamma och väntar under detta år förnuf-tigare brek af dig.

Carlot.Min kära hustru!

De senaste dagarna har jag varit så upptagen ak att sätta mig in i min nya tjänst, så att jag icke genast kått tillfälle att besvara ditt brek.

Ja — hvad vill du jag skall säga om mitt sätt att skrikva till dig? Jag var värk-ligen bAde allvarligt och vekt stämd, då jag körkattade mina brek. Det händer att min brekstil kår en släng ak tråkighet, då jag värkligeu har någonting maktpåliggande, som jag vill ha kram. Du kan inte tro det, och du vill inte körstå den s. k. sentimentaliteten du finner i mina brek — nå väl, jag skall inte upprepa den. Det lär väl en-gång för alla höra till lifvets tunga fakta att en ung kvinna kan omöjligt sätta sig in i en äldre mans sätt att känna och i hans tankegång.

Jag tog mig anledning att på det hof-sammaste sätt appellera till dina mildare känslor, på samma gång jag så finkänsligt som möjligt gjorde dig uppmärksam på några mina önskningar. Det tjänar väl till litet att säga det ditt bref gjorde mig ondt. Jag hade väntat annat af dig, — litet mer hänsyn för mina personliga egenheter. Men låt oss

glömma detta!

I stället skall jag tacka dig uppriktigt för permissionen att föra ett gladt gräsänklings lif, — jag skall göra mitt bästa. Wi-borg har ju icke, — åtminstone icke vintertid — många storstadsnöjen att erbjuda. Teater ha vi icke för tillfället, men varieté ha vi i stället. Och jag var där första gången redan i förgår. Skall förnya besöket i kväll.

Om prestationerna är inte mycket att säga, flickorna äro däremot rätt vackra, i synnerhet två zigenerskor, från det berömdazigenarkapellet i Petersburg. De kunna t. o. m. sjunga, men lramför allt dansa de förtjusande. Jag skall se till att vi få en liten supé i gång för dem.

När vi halt den, får du en närmare be-skrifning öfver mitt gräsänklingsskap. Farväl till dess!

Din tillgifne Totus.Käre Totus!

Det kröjdar mig riktigt mycket, mer än jag kan säga, att du inte längre går och hänger läpp kör min skull, utan tåger likvet så pass enkelt som det är kör dig. En hustru med »mindre utveckladt förstånd» skulle minsann inte i likhet med mig förstå att oegennyttigt glädja sig åt sin mans små nöjen, det skall en kallblodig, modern kvinnas hela intelligens och ökverlägsenhet till för att katta dem så rätt och praktiskt som jag. Gratulera dig Totus till att vara gikt med mig, det är din tur, kan jag försäkra dig!

Jag väntar med ett visst intresse på beskrikningen om supén för zigeuardanser-skorna. Jag ville själl gärna vara med om någonting sådant, men ni ha ju i allmänhet lör sed att icke inbjuda edra fruar och bättre fruntimmersbekanta på sådana små tillställningar. Det gör ni dumt i, — de flesta af oss skulle roa sig gudomligt.

Lycka till godt nöje!

Carlot.Kära Al vilde!

Ett och annat har vållat min lilla paus i mina annars täta bref till dig. Jag har också att tacka dig för hela tvänne stycken, som jag mottagit och läst med tillfredsställelse. Ty det ser ut som skulle du börja fatta att jag har en hel mission vis å vis det ganska komiska fenomenet Rosenlund att utföra.

Min mans afresa, som jag vill minnas jag i mitt senaste bref redan omtalte och hans likaså omtalda, fullkomligt omotiverade nyårssentimentalitet satte mig några myror i hufvudet, dem jag först fick därifrån, då han i ett senare bref, med en naivitet, somanstod en sämre människokännare än Totus, inslog den gamla, utkilade franska komedi-vägen att med lika mot lika väcka min så godt som dödssömn sofvande svartsjuka. Puh! — det var en lång sats! Jag har lärt mig ak min mans brek att skrikva i en sats till dess andan tar slut.

Alltnog — Totus roar sig med zigenarflickor i Wiborg — med mitt kulla medgik-vande, tillägger jag upplysningsvis. Jag riktigt önskar att han ak dem lärde litet kviunopsykologi och konsten att vara mindre kadd och helgjutet ledsam. Så snart det gäller fruntimmer, menar jag. Med herrar är han alldeles utmärkt rolig, har jag hört sägas, och jag kan också tro det. Men med fruntimmer är han — som de flesta af våra hygglige flnske män — ohjälpligen bortkommen. Till familjefäder duga de nog, men till artige och underhållande äkta män ha de åtskilliga sjumils steg ännu att taga.

Nej tacka vet jag Rosenlund! Han är underhållande så det förslår bara genom att existera, om man körstår sig på ursprunglighet och omedveten komik aldrig så litet.Men det göra tyvärr hvarken våra framstående, priviligierade litteraturmentorer eller våra lika framstående och priviligierade litteratursnobbar. Båda species rynka mera lärdt än intelligent på sina respektive näsor, och därmed anse de att de ha gjort fullt nog, för att visa sitt intresse för den yngsta svenska litteraturen i Finland. För min del är jag öfvertvgad om att de alls icke ha mer intresse än det de därigenom visa, men det beror naturligtvis inte på dem, utan på deras fäder, som utrustade dem så illa för deras framtida litteraturhistoriska värf.

Ju mera jag invigs i förhållandena af Rosenlund, som numera öfvervunuit sin blyghet och taiar ur skägget med mig, desto mera stadfästes jag i min tanke om att Rosenlund själf är såld till anatomiska laboratoriet redan under sin lefnad, ifall ingen gör någonting för honom. Anatomiska laboratoriet är det ställe hos oss, där brottslingars

och självmördares intressanta lik dissekeras af sällsynt förståndige unge medicine-studeraude, hvilka där dricka massor af punsch för att riktigt bra fatta sin vetenskap.Jag börjar känna mig utmanande. Jag säger ännu inte hvad jag tänker göra, men blik inte alltkör körvånad om du får se mig ännu i vinter i Norge. Jag körbereder dig bara.

Din tillgikna Carlot.Lilla Carlot!

Du kan tro jag har det bra, och jag menar allvar därmed. Mina inkomster äro rätt goda, så länge detta varar, och jag har ju ditt medgikvande att bruka dem ekter godt-linnande.

Å din sida har du det väl inte häller illa, men se till att Rosenlund inte körstör förmaksdivanen med sina stöllar! Han brukade alltid lägga upp kötterna där, och han hade inga galoscher då jag lämnade Helsing-kors; misstar jag mig inte kullkomligt, så har han inga nu häller. Det kostar hela fyra mark att köpa dem, ser du, och man kan ju inte, såvidt man är finkänslig som vi,

9sticka honom fyra mark i näkven och skicka honom att köpa sig sådana. Lite aktning kör litteraturen bör man ju ha, vet jag.

Annars gör du alls inte illa i att göda grisen en smula. Jag tror mat bekommer honom bra, ty så vidt mina sagesman ha rätt, är det inte mat, som Rosenlund har skäl att kal!a sitt dagliga bröd. Jag har också hört omtalas att han under sin utri-kesvistelse ökvervintrade i Tyskland i ett par simbyxor, som han kommit åt vid en badort.

Han är i allo en person du kan beundra i likhet med alla andra som känna honom. Jag gläder mig ödmjukt som alltid åt din utmärkta smak i valet af gunstlingar och tecknar

din tillgifne Totus.Käre Totus!

Dina vänliga, snälla rader har jag fått. Jag kan försäkra dig att Rosenlund, som värkligen tillbringar sin mesta tid hos mig, inte kastar fotterna upp i förmaksdivanen. Jag har på din befallning strängt förbjudit honom det. Galoscher ska vi inte köpa åt honom, han får inte vänjas vid öfverklöd.

Jag håller annars på att — med din tillåtelse, då du engång intresserar dig för honom — låta ändra en af mina rägnkappor till vinterpaletå åt honom. Kostnaden blir inte så stor, och då jag erlägger den ur min egen kassa, hoppas jag du ger din sanktion till företaget. Det är visst ett stort företag,men Rosenlund behökver öfverrock. Han går och kryser i sin lagom tjocka sommarpaletå, hvilket ju inte är hälsosamt för litteraturen.

Din Carlot.Älskade Carlot!

Din syster underrättar mig huldt om att samtliga hennes bekanta bestorma henne kör din skull. De vilja egendomligt nog undvika att du ger anledning till dåliga omdömen om dig, något som du naturligtvis med kulla skäl höjer på axlarna åt.

Skulle du däremot i din finkänslighet mot din man och din släkt, vilja gå mina önskningar till mötes och icke dina bekantas, som ju ingenting ha med saken att göra, så hyrde du den begåkvade hr Rosenlund ett ram någonstans ute i Tölö eller Sörnäs och inackorderade honom där. Jag skall, ikall du nöjes med detta arrangemang, lokva attskaffa honom sysselsättning och nödig inkomst för att han skall kunna få tio flaskor öl och lika många supar om dagen. Tro mig, något bättre har han ej drömt om på många, många år!

Jag vill härigenom pä det tydligaste vederlägga dina små hänsyktningar på att äf-ven jag skulle sakna det intresse för den svenska litteraturen i Finland, som du anser dig kunna tillvita flera ak vår kulturs kram-stående banerförare.

Viss om att du i vårt och hr Rosenlunds intresse ingår på mitt förslag såsom det allra bästa, hvilket nu kan utföras, förblir jag din tillgifne

Totus.Kära Alvilde!

Det blir mig rent omöjligt att längre ensam bålla ut i Helsingkors under den dubbla korselden från en talrik, älskad krets ak anförvandter och bekanta, med den allra sublimaste uppfattning af kvinnans plikter och

rättigheter, och från en frånvarande, svartsjuk man. Sedan nyår kan jag knappast röro mig ute på gatorna — allra minst i Rosenlunds sällskap, — ty jag utsätter mig för att bli tagen vid armen och bortförd af någon mötande släkting eller bekant, hvil-ken vill mig väl.

Och allt detta är stackars Rosenlund skulden till! Jag tror han alls inte anarnågonting, gjorde han det så borde han åtminstone bära hukvudet högre, tycker jag. Men han fäller det i stället allt djupare kramökver, och om jag inte hindrar honom att fortskrida längre i den ödmjuka hållningen, så antingen tappar han hela hukvudet eller sjunker det så lågt ner på bröstet, att han kan anses kör puckelrygg. Denna van-skaplighet är det min mening att förebygga hos honom, och jag är viss på att du, Al-vilde, inte ogillar det.

Från dessa små preludier ökvergår jag nu till själkva temat:

Alvilde! Jag tänker komma till Norge med Rosenlund ännu i viuter, kanske mycket snart Jag har ledsamt medan min man är boita, han är i alla fall blifven ett behof för mig. I stället för att nu åhöra mina goda vänners oafbrutna klagovisor och läsa min mans svartsjuka galenskaper, så ger jag Rosenlund respass med mig, d. v. s. jag tager honom med mig till Norge. Ilan be-höfver både förströelse och uppmuntran. Efter ingen annan vill gikva honom det med mindre kostnader kör sig själk, så gikver jaghonom det, last det kan stå mig dyrt. Ty hvad ska inte »folk» säga!!!

Emellertid är det mitt beslut redan. Jag är så pass van vid och så pass härdad mot de minas älskvärdhet, så att jag med lugnt mod kan bära följderna. Min man behöfver också en liten lektion, — jag tycker livad den skall surprenera honom behagligt!

Först i dag kom jag att tänka på att Rosenlund är så godt som jämnårig med mig. Det liar aldrig förut fallit mig in att folk pA den grund kan ha någonting att säga 0111 oss. Jag har nämligen glömt att Rosenlund har någon ålder alls; för mig har lian varit bara diktare och ett godt men illa behåndladt barn.

Du skall inte alråda mig från att komma, det nvttar till ingenting! Dessutom äro vi kanske där, innan nästa bref från dig hinner anlända hit.

Din Carlot.XXXlll.

Käre Totus!

Blif inte ledsen nu! Du är ju både klok och snäll, när du vill.

I öfvermorgon reser jag till Norge. Jag har ledsamt i H:tors, när du är borta, ty jag är van att åtminstone ha tillfälle till meningsutbyte med dig. Nu har jag ingen annan än Rosenlund att tala med, mina öfriga bekanta och vänner ha sagt upp bekantskapen med mig, så till vida som jag aldrig ser dem. Ser jag dem någongång, så ha de bara ledsamheter att säga mig. Det är ju inte roligt, — eller hur?

Alltnog, — då jag ej är bunden här ak omsorgen om dig och ditt hus, då jag hartillkälle att kara bort på en tid, så gör jag det, kan du körstå. Jag är viss på att du ej ogillar det.

Värre är det med en annan sak. Jag är besluten att taga Rosenlund med mig. Han är sjuk och nervös och på allt vis i behok ak godhet och omvårdnad. Försök nu att taga hela saken krån den glada sidan, och bry dig ej värst om hvad kolk säga! Din svartsjuka tror jag du rår lätt med, ty den är så anlagd bara. Griper det på något vis din kåkänga att jag gör som jag lyster, så säg att du gikvit mig din tillåtelse till resan. Det är det bästa sättet kör dig att bevara skenet.

Se så, lugna dig nu! Hvarkör ska vi vara ovänner vi, som ju i grunden le rätt godt åt hvarandra, när det humöret kommer på?

Vi kara till Tonset. Närmaste adress: Kristiania.

Din tillgikna hustru Carlot.Gamle vän!

Fan är lös. Jag måste hulvudstupa lämna tjänst och rekommendationer lör att fara till Norge ännu i kväll med min

hustru, ilon har nämligen beslutat oss lör en resa och önskar bestämdt att jag skall följa med. Vi få dessutom sällskap af den framstående skriftställaren hr Rosenlund, hvilken lär ha fått ett stort statsstipeudium för att utbilda sig i sitt handtvärk. Inom parentes var det en ren välgöring al vederbörande. Jag motser naturligtvis resan med ett visst nöje, ty fast det kan vara ledsamt att lämna en bra tjänstförrättning, så gör det ju i grunden inte så mycket. Vi ha ju i alla fall råd att låta det dröja litet med mitt avancement,och en utrikes resa rekreerar alltid kroppen och själen ganska förträffligt.

Det är mig inte bekant om du lör korrespondens med flera al dina vänner här hemma, men gör du det, så ber jag dig som gammal vän nämna om för dem skälen till mitt plötsliga afbrytande af min vistelse i Wiborg. Jag är säker på att folk inte bara förundrar sig däröfver, utan äfven sätter ihop den ena historien värre än den andra därom. Du vet ju huru skvalleraktiga de äro. Och de ha nu engång börjat tala om Rosenlund och min hustru. Sanningen är naturligtvis den, att jag gärna far utomlands, när min hustru det önskar; äfven om hon inte önskade det, finner jag redan turist-lifvet ganska behagligt. När jag än mer vänjer mig vid det, så blir det kanske än behagligare.

Alltså, — stäfja ryktena, om du kan! Och sök upp oss i Tönset i Norge om det passar. Ilr Rosenlund har säkert vackra verser att deklamera för dig.

Din gamle Totus.

\ i '*1"